

34071 పత్రికా దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4

జనవరి 1917 సం॥ ఏప్రిల్ 21 వ తేది శనివారము

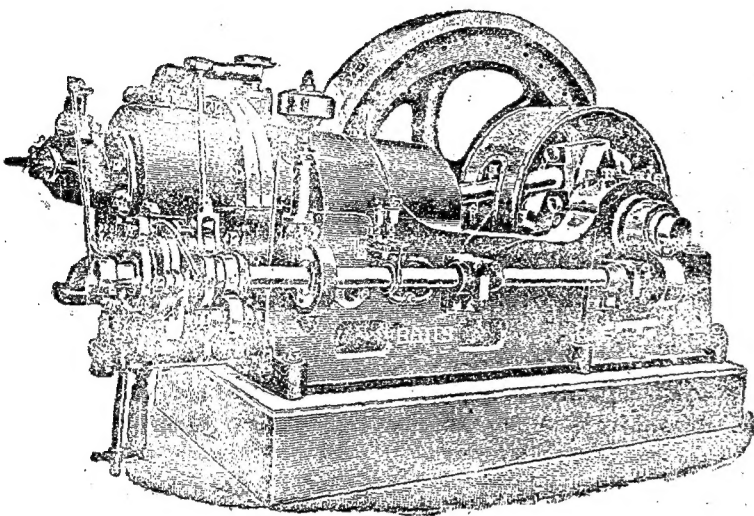
No. 18

సంపుటము. 8.

పింగళి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ అమావాస్య 30.

సంచిక 10

బేటుగోల్డ్ మెడల్ కెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

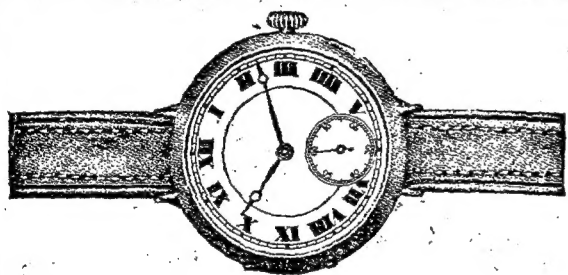


ఈ క్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటువంటి చిక్కునైనా క్రూడ్ ఆయిల్ తో నయినా సుమారు ఒక చూసము చేరయి జరుగి విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేక మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె దెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ లో సగము మాత్రము యీ యింజనులు పీసి కొనుచు వాటికంటె వేయి రెట్లు తృప్తి కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 100 గుర్రముల వరకు వర్తించుచున్నవి. స్వేచ్ఛ సామానులు సహాయ పుచ్చుదును ప్రామాణిక సిద్ధముగా నుండును.

100-141

జి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.

బ్రాంచిలు: తెజవాడ, రాజమండ్రి



మంచి గడియారమునుకొని, సర్వవత్సరముల పర్యంతము వాడుకొనుడు. (707)

నమ్మక వైన మణిబంధపు గడియారములు

ప్రతి స్త్రీనైన మణిబంధపు గడియారములు మాకు క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి. ప్రతి గడియారమును సరిగా పోవుననియు, శుద్ధమయిన దనియు పూర్తియై వుండును. సం 584 "డిజిల్ వీన్" మణిబంధపు గడియారము కట్టించిన సహా 5-0-0 సం 585 "డిజిల్ వీన్" మణిబంధపు గడియారము చూపుగలడయియు సహా 9-0-0 ప్రతి అరుగడియారములకు 1 గడియారము ఉచితముగా బంపబడును.

H. A. PARRY & Co., Ltd.

36, RAJAHMUNDRU ROAD, MADRAS.

ఇ. ఎ. వాచ్ కంపెనీ,

21, KATAPALLY ROAD, MADRAS.

శాస్త్రోక్తమైన ఎరువు.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువు శాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.

వరి, వొట్ట, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱువు, ఆరటి మొదలగు మాగాణి, ఖిషి పయిర్లను, రుంప, ఫలవృక్షములను, మొక్క తీగవలె రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యిచ్చియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అయాభూముల గుణా గుణములను ఆనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. శాస్త్రోక్త ఎరువు "ఆను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వై చెప్పిన పత్రికను, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములను ఈ క్రింద నుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 2, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

A Magic Cure for Scorpion Sting. సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని.

(రజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్క్)

586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంజీవముతో పోవుదురు. గుణము లేదని గుబువు చేయువారలకు మా 100 ఇంచు.



ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు రుండ్ వలసిన ముఖ్యవస్తువు. అండ్ యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొగడ్డగాంచబడియున్నది ఎన్ని వినూటించినను మందు గుణముమాడదు. తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలుక, పిచ్చి, కామి, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నువ్వు గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0 పోస్తేజి 0.3-0. 1 దశక పాకెట్ వెల రూ. 0-0-0. పోస్తేజి వేణు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇంచు. వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా: ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,

1/6 వెంకటేశ్వరస్వామి వీధి, సోకానపేటస్ట్రీట్, మదరాసు.

భిషగాచార్యులవారి శ్రేయస్విక ఆరోగ్య ప్రచురములు. ఆంధ్రాంగ్లేయ భాషలలో ప్రచురమైనవి.

భిషగాచార్య పండిత హెచ్. శుబ్బారాయశాస్త్రి

ఆహారములు - ప్రథమభాగము.

6971, సోమసుందర మొదలివీధి, కేంద్రవాడు.

ప్రతి మాడుమాసముల కొక్కమాస ప్రచురమగును.

అయుర్వేదోదయ గ్రంథమాల చందాదారుల వచితముగ పంపబడును. చందా సంవత్సరమునకు రూ. 1-0-0.

చందా ప్రకారము చందాదారులకు ప్రకారము పంపబడును. కలము చూడవచ్చును. ప్రచురముల మూలకము బోధించుచును. కావున వృత్తిజులకును, విద్యార్థులకును, శ్రీమంతులకు ఆర్థికశోకముగ నుండును.

చందాదారులకు వైద్యుల గ్రంథములను ప్రకారము పంపబడును. చందాదారులకు

నోటీసు.

క్రొత్తగా రయినుమిల్లు కట్టబోవువారికి మంచి తరుణము.

సెకండుహాండు హైప్రిఫర్ అలవాండురు యొంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు సిద్ధముగ నున్నది.

18 అం॥ సిలంకరు స్టోకు 36 అం॥ 25 గుట్టముల వవరు స్టేషియ 10 అం॥ గుట్ట.

స్టేషియ 16 అం॥ మరలముల అం॥ గుట్ట. లేక సరియైన సిటిల్ నుండి బాగుగ పని చేయుచున్నది. (738)

వలయు వారు యీ క్రింద అడ్డెస్సుకు వ్రాయవలెను: గ్రంది బంగారాజు, మేనేజింగ్ ప్రొఫ్రయిటర్.

క్రిస్టియన్ మిషన్ సొసైటీ, రాజమండ్రి.

పింగళ సంవత్సరాదినంచిత

తయారగుచున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, క్రైస్తవ, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసనాజమ్యమును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

ఏప్రియలు రెండవ వారములో వెలువడగలదు.

కాగితముల కజ్రపునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయువారు

తెలుగు ప్రాసాదానికొను టుచితము: తెల ర 2-0-0

ఆంధ్రదేశపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ,, ,, 0-8-0

ఆంధ్రసంవత్సర ,, ,, 0-12-0

ఆంధ్రపాఠశాలపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు ,, ,, 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము. పండ్లపాడి. మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0. డబ్బీ 1-కి 0-2-0. సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపేటి మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు విరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనులోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వృద్ధయశోకము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.



ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వస్థభృతితము మానును, ధాతువు మాత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాండహార్, జేకేములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి నుంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన చానికల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జ్వారాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపాదపత్రిక పాఠ్యముతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0. తవాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

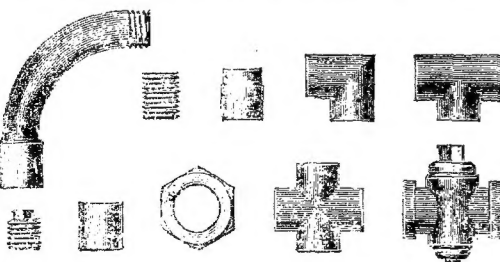
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటి.

M. N. HUSSEN & Co.,

Hardware Merchants, Contractors & Commission Agts.
No. 90 ARMENIAN STREET, MADRAS

కప్పిలు, షెట్టింగులు, బేరింగులు, థ్రమ్మరుబ్బాకులు, బెల్టింగులు వివిధ రకములు మెరుగునూ నెలు, క్రొవ్వనూ నెలు, ఆసి బల్టోసు, రబ్బరుసామానులు, మనిలా ఉక్కు తీగదారములు, మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు,

WATERWORKS AND LLOYDS, Ltd.



వంకుల ఇనుపరేకులు, సాదారేకులు, ఎం.ఎస్. రేకులు, ఉక్కురేకులు, ఇనుపచువ్వలు, కోణాలు, టీలు.

వంకుల డబ్బియు ఐ. ప్రిం. సి. ఐ. గొట్టములు, పిట్టింగులు, ఇత్తడిపిట్ట, స్లాండుకార్లు, జి.ఎం. చక్రపు మూతలు, మరమేకులు, రివెల్లు, బోల్టునట్టు,

సీమెంటు సున్నము, బొగ్గుతారు, బొగ్గుపిచ్ అస్పాల్వి, ప్లాక్ హోంతారు, వర్ణములు, వార్నిషులు.

సారలు, సిక్కిన్సులు, పోకిల్సు, సమ్మెలులు, గొలుసులు, కంసాలిపట్టెడలు పిగ్ లెడ్. తగ్గరపురేకులు, తీగమేకులు, బొక్కెనలు, ముండ్లతీగలు, సాదాతీగలు, తీగవలలు. వ్యవసాయపు పనిముట్లు, గనుల ఫ్యాక్టరీలకు వైల్డేలకు కావలసిన అన్ని రకముల సామానులు చౌకరేట్లకు దొరకును. విశేషము లింకను తెలియగోచిన మాకు వ్రాయుడు.

విలాసము:—ఎం. ఎన్ హుస్సేన్ అండు కో.,

ఇనుపసామానుల అంగడి, నెం. 90 ఆర్యేనియను వీధి,

మద్రాసు.

బయటజ్వారీ ఆర్డరులు సత్వరముగాను జాగ్రత్తగా పంపబడును. ఒకమారు మోస్తరుచూచిన సంగతి తెలియగలదు.
(D668-W 318)
ఇనుప సామానులు, రంగులు, సిమెంటు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెన్సింగు సామానులు, మిల్లులు, పైనింగు, జిన్నింగు, రైసుమిల్లు మొదలగు సానిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువారు.

A. MOHAMED & CO.,

General Hardware & Machinery Mart.
No. 312, Lingi Chetty Street, Madras

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 ఫుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు శేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తవాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య వారాయణజీ కేశవజీ, 20, చీనాబాగురోడ్, చండూరు.

నవీనమయినది. ఓటోమోటార్ 490

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్టమయిన పుష్పము యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వత్తముమీద తగిలిన వాసన వదలక గురుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించునది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజమును నెరుగ గలరు.

1/2 డ్రామ్ బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రామ్ ,, 0-12-0
3/4 డ్రామ్ ,, 0-8-0

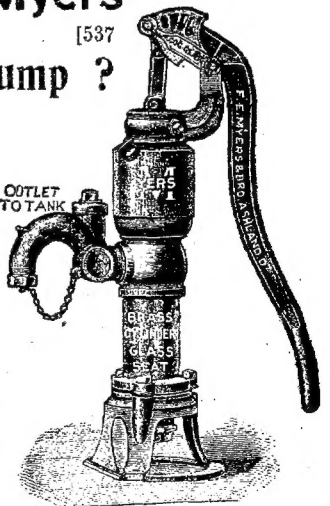
ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6
ఏజెంట్లు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన ధరవతు తెలియపరచినచో ధరఖాస్తు చేయబడును.

ఈ త్రరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును. ది పరస్టా పెర్ఫ్యూమరీ కో, నెం 1, ప్రెజ్ నె, బొంబాయి నెంబరు 3.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.



K. B. Joshi & Co.,

321, Hornby Road, Fort Bombay.

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము

అంగ్లమును కాశ్మీరీమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అంగ్లమునందును కలంగలేని శరీరసాఖ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నియబడును కొట్టుచిదియు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయుడు. 219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగవా జ్ఞాపథాలయం 186, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సంధి సందేశము.

జన్మనా రిష్టము మిత్రమందలితో సంధిజేసికొనఁ బ్రయత్నించుచున్నాను. కాని సంధికి మెప్పుకొనక మునుపు, వారికిష్టము సంధి చేయకావలయునో, వారు కోరుచున్న సంధి మొక్క నిజస్వరూప మెట్టిదో విచారించవలసి యుండును. మొదట వా రిష్టప్రాయముతో యుద్ధమును మొదలుపెట్టిరి? బాల్కన్, డిట్టోమాన్ ప్రదేశములపై దమనింతురాధికారము స్థాపించుటకును, తమపన్నగదళము నిర్బంధము కలుగఁజేయుచుండిన ఫ్రాన్కో-రషియన్ మిత్రబంధమును భేదించుటకును నిశ్చయించుకొనియే కదా, జర్మనీ యధర్మయుద్ధమునకు సమకట్టుకొనెను? కూర్పు రాష్ట్రములను స్వాధీన పఱచుకొనిన యెదల, తన కింతింకయినరాని లాభము సమకూడఁగలదని విశ్వసించియే, జర్మనీ లోకమంతటితోఁ గూడ కయ్యమునకుఁ గాలుదువ్వెడి. చింతింపఁబడిన పులుపు చావదను రీతి యిప్పుటికి కూడను కూర్పురాష్ట్రములనలన లాభము పొందగల మన్నయోలేదే జర్మనుల మనంబున కొట్టుకున్నది. ఈ యాశను మనంబున మఱుగుపఱచియే జర్మనీ సంధిని గోరుచున్నది. అట్లే, జర్మనీవారు శత్రువుల మైత్రిని సంపాదించవలయునన్న యాశ్రయముతో, సంధికోటకుఁ బ్రయత్నించు

చున్నారా? లేక, వేచికయెత్తు నెత్తి, యిప్పుటినుట్టు కొకింత విరామము గోరి సంధిసందేశముల సంప్రచున్నారా? యుద్ధప్రాంతమునుండి ప్రస్తుతమువఱకు జర్మను లొనరించుచుండిన దుర్మితల సెంచిచూడ, వారు కేవలము స్వలాభముకొఱకే సంధిని గోరుచున్నారనియు, ముందున కేదో మఱియింత యల్లరిఁ గలుగజేయ నుద్దేశించి వారియుద్దేశములు సఫలము గావించుటకు జేసికొనవలసిన యేర్పాటులకు గాను కొంత కాలము గోరి, వారిష్టము మిత్రమందలి వారితో సమాధాన పడుటకు యత్నించుచున్నట్లును గానవచ్చుచున్నది. వారి నక్కనియములను విశ్వసించి వారు కోరు విషయసంధికి మిత్రమందలివా రొప్పికొనిన తప్పుక ముప్పు వాటిల్లును. జర్మనీవారి కిప్పుడు సంధి జేసికొనవలయునన్న వాంఛ పొడముట కిదియే కారణము. తొలుదొల్ల కయ్యమునకు గాలుదువ్వ, వివిధ రాష్ట్రములవారు వారివారి నెమ్మదికొఱకై యేర్పఱచుకొనిన పరస్పరనిబంధనలనునిరాకరించి, గాజనీతిని "త్రోసి రాజుచేసి" యెన్నెన్నో యూళ్లను వల్ల కాల్చుగమార్చి పూజనియంబులైన ప్రాధికారాలయంబులను గూర్చి యమూల్య గ్రంథపురి తంబులగు పుస్తక భాండారములను దగులబెట్టి మోమోట మొకింతయు లేక తాం జేసిన రాక్షసకృత్యములకుఁ దానే మెచ్చుకొనుచు సంతసించు చుండిన కైజరున కిప్పుడు సంధి

యేల కావలసివచ్చెను? మానకహింస, శ్రీమానాపహరణము వృద్ధబాలబలవధ మొదలగు పాపకర్మలను జేయుచున్న తన మోటు నైనికులను మరలింప నొక మాట నైన బలు కక మిన్నకుండిన కైజరు యుద్ధముతో నెట్టి సంబంధము కూడ కలుగఁజేసికొనక వ్యవహారాధము లకులకొదిలి విలువగల సరకులను దీనికొనిపోవుచుండు ఆమా యకపు వర్తకుల యోడలను తన నైనికులు భద్రపఱచి గంగ పాలు చేయుచున్నతఱి, చూచి సంతసించుచుండిన కైజరు, సత్కార్యములను వలె భూరకార్యముల నొనరించు యోధుల్ల ను బ్రశంసించి వారికి బహుమానముల నిచ్చుచున్న కైజరు, చేత సంధిసందేశమును వ్రాయుచు నిష్కోభులగు నాబాలవృద్ధ జనంబును జంపుటకుగాను తనభటులకు నోట నాజ్ఞల నొసంగుచున్నకైజరు—వీనినోట సంధి యనుమాట యిప్పుడు వెలువడుటకు గతంబేమి? ఆమాటకు వాని యంతరంగంబును, దాని యుండు గూఢార్థ మేమైయుండును? కైజరే సంధికి ప్రయత్నించుచున్నాడని విన్న జనులకు విస్మయము పొడమక మానదు. కాని వారు కోరునట్టి సంధి యెట్టిస్వభావము కలదో, యద్దాని గోరుటకు నిజమైన కారణంబు తెవ్వెనో తెలిసికొనిన ఖటి యాశ్చర్యముండదు. కైజరు కోరుచున్న సంధి భర్మచింతాజనితంబైనది కాదు. కేవలము స్వప్రయోజనార్థము.

కాకుమాని ఆదికేశవులు శెట్టి గారి చారిత్రము.

1916-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 1-వ తేది మొదలు, డిసెంబరు నెల 31-వ తేది వరకు (స్టేటుమెంటు)

జమ వివరము.	రూ॥	అ	ప	రూ॥	అ	ప	ఖర్చు వివరము.	రూ॥	అ	ప	రూ॥	అ	ప
యిరువు రొక్కం	1916సం॥	99	14	4			లెగసిలు మణిమంగలం కోవెలకు				950		
,, మద్రాస్ బ్యాంకి	జనవరి 1.	46	14		146	124	,, తిరువళ్ళూరు సన్నిధి జీర్ణోద్ధారణకు				8200		
							,, ,, పడితనముకు				366	10	8
ఎక్కిర్యూటర్ల జమ.					24366	8	,, ,, వాహనముల తాలూకు				21	6	9
							వాహనములు యెక్కిర్యూటర్ల అధికవరుంబడిలోనుండి యిప్పించిన మొత్తమునుండి				100		
							విద్య-వైద్యవ, వైశ్య, యిరు తెగలకు, యెక్కిర్యూటర్ల అధికవరుంబడిలో నుండి యిప్పించిన మొత్తమునుండి ఖర్చు అయిన				2681	5	
							రూ॥ 281-5-0 సహా						
							వివాహం, ఉపనయనం-వైద్యవ	580					
							,, ,, -వైశ్య	240					
							ఇండర్ పేర్లు-వైద్యవ	1100	1				
							,, -వైశ్య	100			2020	1	
							మామూలు కైంకర్యములు రంగనాయకులకోవెల	946	9	9			
							,, చెన్న కేశవ పెరుమాళ్ళు కోవెల	28					
							,, సౌమ్య దామోదర పెరుమాళ్ళు కోవెల	255	4	6			
							,, శ్రీ పెరుంబూదూరుకోవెల (కొండూరు)	579	14	8	1809	12	11
							నిలిచిన వుత్సవములు రంగనాయకులకోవెల	37	12	3			
							,, దామోదర పెరుమాళ్ళుకోవెల (కొండూరు)	108			145	12	3
							వైద్యవదేవాలయ జీర్ణోద్ధారణ (దక్షిణ ఇండియా) 1915 వ సం						
							వత్సరపు సాంక్షక్రొందల యిప్పించిన రూ॥ 296-10-8సహా				1296	10	8
							తిరునక్షత్రములు- తిరుక్కచ్చినంబి సన్నిధి	19	8				
							,, - భూతతాళ్వార్లసన్నిధి	12					
							,, - తిరుమళ్ళితై ఆళ్వార్లసన్నిధి	19	8				
							,, - మొదలియాండాకో సన్నిధి	1	8		52	8	
							తిరువధ్యయనం				200		
							శ్రీ భాష్యకారసిద్ధాంతవర్ధిని సంస్కృతపాఠశాల				2268	12	4
							గ్రంథకాలక్షేపం				600		
							ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు, బోనన్, మానేజరు పర్సనల్ అలవున్సు సహా				1574	14	2
							ఆడిట్ ఫీస్ (లెక్కలను ఆడిట్ చేయించినందుకు)	30					
							ఆడిట్ చేయించిన లెక్కలను అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేసినందుకు వాచ్	20			50		
							ఫండు (మద్రాసు హాస్పిటల్ షిఫ్టుకు) 10 మాసములకు యిప్పించినది				500		
							బాబా ఖర్చు				165	12	9
							స్టేషనరీ				29	2	
							స్టాంపు ఫీస్				340		
							యిరువు రొక్కం				1090	5	6
							,, మద్రాస్ బ్యాంకి				50	5	
Total Rupees.					24513	7 0	Total Rupees.				24513	7 0	

Audited & Found Correct.

(Sd) P. Kannayya Chetty,

SECRETARY.

(764) 31-3-17. (Sd) M. N. Singh, Qualified Auditor.

సంధిజేసికొని యుద్ధమునుండి విరమింపవలయునన్న యుద్ధే శము వాని కన్నదుకూడ లేదు. ఇప్పటివఱకు కట్టలైన మిశ్ర మండలివారిలో సమాధానపడి, కొంత విరామమును బడసి, యిలావున తన భావిప్రయత్నములకు దగిన జరగ త్వములను సంపాదించుకొనవలెనని కైజరు సంధికోశకు తంటాలు పడుచున్నాడు కాని వేటొకటికాదు. అట్టిసంధి మిశ్రమండలి వారికిని, లోకమునకును ఎట్టియపాయకరంబో యూహ్యంబు. మొదటిపండుకొని రాజ్యాభివృద్ధి, జేసికొని విరంతుశవాజిజ్య ప్రభుత్వమును సంపాదించవలయునని భీష్మించుకొని "జేప్రానై గురుప్రానయి" అని చరించుచు లోకము నంతయు తల్లడింపజేయుచుండిన కయి జరు తన పూర్వోద్దేశములను మార్చుకొనెనన్న నమ్ముట కష్టము. జర్మకుల వైస్యములు చెక్కు చెదరకుండునట. వారి యోధనాయకుల యధికారము మునుపటియట్లే విజృంభించుచుండునట. సంధిమాత్రము కావలయునట! జర్మనీవారి వైస్యములు చెల్లచెదరై విరిగిపోవునంతవఱకు, వారి యోధుల నాయకత్వము నభిమంతులవఱకు, జయపజయంబులు రూఢిగ డెలియునంతవఱకు సంధి కూడ దని మా యభిప్రాయము. కైజరు కోర్టునకు సంధి యిప్పటినుట్టుకు యుద్ధమును నిలిపి లోకమున కొంతకంతి నిచ్చినను, వైరము మాత్ర మడుగంటును. అది నిపుడుగప్పిన నిపునలెనే యుండి, లోలోన రగిలి పటి కొలదికాలములోనే ద్వీగుణీకృత బలజనుబులతో చేరి, లోకంబు నంతయు తల్లడింపజేయును. — ఒక విలేఖకుడు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

ఇంగ్లండునందు హైందవ స్వరాజ్యోద్యమము. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి సంఘము. సర్ కృష్ణ గోవిందగుప్త; సర్ భాషివిహార్ గోషు; శురేంద్రనాథ్ దెసా; భూపేంద్రనాథ్ భోసు; గార్లు పేరు వదసిన నాయకులు బెంగాలు, హేళిపు విద్యార్థికుల తరపున మాట్లాడుటకు వీరికి హక్కుగలదు. సంయుక్త రాష్ట్రపు విద్యార్థికుల తరపున మాలవ్య, దాక్టరు తేజబహద్రు సుప్రె గార్లు మాట్లాడుటకు కత్తిగల్లి యుండవచ్చును. తదితరులను గూర్చి మేము నిశ్చితాభిప్రాయము చెప్పలేము. ఇక మదరాసు విషయములో శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కానీ సి.పి. రామస్వామి అయ్యగారు కాని ప్రజల ప్రతినిధులుగ నుండజాలరు. అనిలీ సెంటుగారి తరపునను బెసెంటు మతావలంబకుల తరపునను వీరు మాట్లాడ గల్గుదురు. బెసెంటుమతావలంబకులు ప్రజా సంభ్రయం దు చాల తక్కువగా నున్నారు. లక్ష్మీపుత్రులైన భూస్వాములు గాని, బ్రాహ్మణేతర సంఘములు గాని వారి యెన్నికను సమ్యంతింపరని రూఢిగా చెప్ప గలము. దీనిని వారు తక్కువచేయకపోవచ్చును. వారు భారతీయ స్వరాజ్యోద్యమమును గూర్చి చిట్టిమా ప్రజల బోధించుదురు. కాని సర్ కృష్ణగుప్త స్వరాజ్యమున కనుకూలురుగారు. వారు అకస్మికములగు గొప్పమార్పుల కీర్తవడరు, రాజ్యాంగ అభివృద్ధి క్రమముగా గలుగవలయు ననుటయే వారిమతము. రాషివిహార్ భూషునాడ వారిలో సమాజుడే. అనుట అత్యర్థముకాదు. వీరి సమాచరల సంగతి యెట్లుండిననీమి? బ్రిటి షువారు ప్రస్తుతమున్న సంధిభావనలో స్వరాజ్యసంక్షోభ మునుగూర్చి గాని, 19 మంది కాననసభ్యులను పువిన విజ్ఞాపన మునుగాని ఆలకించెదరని హిందూజాతీయ కాంగ్రెసువారు ఎట్లునుకొందురో? అట్లు ఆలకించెదరని వారు నిజముగా నమ్ము నెడల, వారు నమ్మనిదికేమియునుండదు. గ్రేటు బ్రిటనులో ప్రస్తుతపు దినములు అనంత స్వార్థ త్యాగమును జోరాధాన దీక్షయును నిరంతరము ప్రదర్శింపవలసిన దినములు కాని వేరుగావు. అచ్చటి ప్రజల కందరికిని ఒక్కయలోచనయే కలదు. (యుద్ధనిషయము). హిందూజాతీయ జనులకును అట్టి ఆలోచన యొక్కటియే యుండవలసినది. మనవారన్ననో, వారి సూతనోద్యమలకన్నిటికీ ఇదియే సమయమని తలచుచున్నాడు. రాజకీయ సంస్కరణముల విషయమన మేమిన్నటికిని ప్రతి కూలురను! కాదు. మనము వారినీగూర్చి చర్చింప వలసినదే. యుద్ధ విషయమున మనక దృవ్యములను గూర్చిన యోధనల నట్లేయించి, ఈచర్చల విషయముననే విశేష శ్రద్ధ యుంచుట మామధిమతము కాదు.

హైందవ స్వరాజ్యాలము కొరకు ప్రయత్నములు శుల్కుటకుకానీయ సభా ప్రతినిధి సంఘమును గ్రేటు బ్రిటను జేతనుకు సంపుట కిది సమయము కాదని యాభిప్రాయమును "జెస్టిఫ్" పత్రిక.

స్థానిక వార్తలు

నాయరుగారి రాజ్యాంగోపన్యాసము:— నాయరుగారి కన్వెన్షనుగ నుంటచే సోమవారమునాడు నీ రుపన్యసింపరు.

రాయపురము ధర్మాన్న శాల:—ఎఫ్. బైరము సాగారి కోరికపై శాలవారు 50 మంది పేదల కన్నము నిశ్చి.

క్రాంత న్యాయవాది:— బావిచ్చు టి. వి. శో కెఫ్ గారు నిన్నటిదినమున హైకోర్టు న్యాయవాదిగ నమాయ చేయబడిరి.

ఇంగ్లండు టపా:—పాప్టులు ఎక్కువైన కైలుచే శకు వచ్చినయెడల ఇంగ్లాండు టపా ఆదివారము ఉదయము 7½ గంటలకు బటువాడా చేయబడును.

భారతీయ మతసంఘము:—బ్రిటికేసు పెద్దవీధి యందు రాబోవు ఆదివారము ఉదయము 7½ గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ మరుతూరు. కె. గజేశ కాశ్రిగారి భగవద్గోపన్యాసము జరుగును.

దక్షిణముండియా బ్రహ్మసమాజము:—ఉపాసన మ్పందిరమున (97 అన్నాపిల్లవీధి) ఆదివారము సాయంకాలము 6గంటకు ప్రార్థన జరుగును. ఇ. సుబ్బక్రిష్ణయ్యగారు రాంధ్ర మున నుపన్యసింతురు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— సభవారు ఆదివారము సాయంకాలమున రావుసా హెబురామానాజు శెట్టి గారి కావిధ్యము నొసగుదురు. గాన అందరును గోపాలనాయ గరు పాతకాలాభవనమునకు విచ్చేయవచ్చును.

జంతుబాధా విచారక సంఘము:—ఈ సంఘము వారి సంవత్సరసభ మేసెల 1వ తేదీన న్యాయమూర్తి కాల్యూన్ ట్రాటరుగారి అధ్యక్షతక్రింద సాయంకాలము 5-80 గంటలకు విజ్ఞాపియా పబ్లికు హాలులో జరుగును.

దేశోపదేశము:—ఇది గీతమాలికల గ్రంథము. కైలి బహుశ్చయము. గ్రంథకర్త యుక్తి శుబ్ధురాయశాస్త్రి గారు. విషయము వశాగరకులను విజాతీయ ధర్మావలంబకులను నిరసించుట. మెలరు 0-4-0 లు. వలయువారు ధంతుర్తి గోపాలముగారు పెద్దాపురము గోదావరిజిల్లా అని బ్రాయ వలెను.

వైష్ణవ సిద్ధాంతసభ:— మైలాపూరులోని శ్రీ వేదాంత దేశికరు మండపమున ఆదివారము సాయంకాలమున బ్రాహ్మణ ధర్మముగూర్చి కుంభకోణ వాస్తవ్యులగు శేష చారియరు స్వామిగారు రుపన్యసింతురు. ఉపన్యాస సాంతమున వైదిక పండితుల స్థితిగతుల చక్కపరిప నిమన కొన్ని మార్గముల నూచింపవై యున్నారు.

పోలమూబా స్తోత్రదండకము:— గ్రంథకర్త పొడుగు రామబ్రహ్మయ్యగారు. ప్రశాంతులు అగ్రహారపు మూర్త్యునారాయణ గారు. ఇది విశాఖపట్టణముజిల్లా శృంగర రత్నకోట తాలూకాలోని వసంతగ్రామమునను పోలమాంబ యను గ్రామజనతవై చేయబడిన దండకము. కలయువారు ఆనంద బాలసరస్వతి ముద్రాక్షరశాల విశాఖపట్టణము అని వ్రాయవలెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వి. ఎ. పరీక్ష.

- 2-వ భాగము; 4-వ గ్రూపు
- మొదటి తరగతి—1112;
- రెండవ తరగతి—16, 51, 212, 228, 299, 559, 561, 567, 588, 635, 646, 657, 1082, 1083, 1108, 1117, 1120, 1125.

ఆర్యబాల సమాజము.

నిన్నటి సాయంకాలము 5 గంటలకు ముత్యాలపేట హైస్కూలునందు ఆర్యబాల సమాజపు వార్షికోత్సవము వ్యా|| శేషగిరి అయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద పెరవేరిది. పామరులకు చదువుసంస్థలు చెప్ప నుద్దేశముతో నీసమాజము స్థాపింపబడి యుండెను. ప్రజలయందు సర్వజన సౌభ్రాతృత్వము నెలకొల్పుటయు, సభ్యుల వక్రత్వము వృద్ధిచేయుటయు యువకుల జేహపాటవము వృద్ధి నొందించుటయు సమాజము వారి యుద్దేశ్యములు.

సమాజమునందు 84 రు సభ్యులు కలరు. గత వత్సరమున 24 సభలు జరిగినవి. రాత్రి పాఠశాల వ్యయమును భరించిన సి. ఆర్. వైశ్యగారికి కార్యదర్శి కృతజ్ఞతను దెలిపెను. గత వత్సరము జూను 22 వ తేదీ లగాయతు రాత్రి పాఠశాల పని చేయుచున్నది. దినమునకు సగటున 27 మొ|| 35 వంతును విద్యార్థులు పాఠశాలయందు చదువుటకు వచ్చుచుండిరి. ప్రస్తుతము పాఠశాలపని చేయుటలేదు. ఫల సంకోచమే ఇందులకు కారణము. త్వరలోనే పాఠశాల మరల పని నారంభించును. సమాజపు భాండాగారమునందు 245 పుస్తకములు కలవు. సమాజసభ్యుల సంఘ సేవకు పూనుకొనుచుండిరి. సంఘ సేవకుద్యమించిన సభ్యులు 6 స్వార్లు వైద్యశాలకు వెళ్లి రోగుల యోగ చేయును విచారించి వచ్చిరి. చందాలములమున సమాజమునకు గతవత్సరమున రు 260-15లు వసూలైనవి. అందు 244-11-1 ఖర్చుఅయి ఏ ప్రీలు 15 తేదికి రు 16-3-6 వైసలు నిలువ యున్నవి. సమాజమునకు యు. కె. లక్ష్మీనారాయణరావు గారు కార్యదర్శులు. గొ|| శర్మగారు అధ్యక్షులు. శె. సి. శోభాగారు ఉపాధ్యక్షులు. సంవత్సర వృత్తాంత నివేదనానంతరము విద్యార్థులకు బహుమతులనిచ్చిరి, విద్యార్థుల లాంగ్లభాషయందు చంద్ర హాస నాటకమును ప్రదర్శించిరి. అగ్రాసవాధిపతి యంత్యోపన్యాసముతో సభవారి కృతజ్ఞతాపూర్వకవందన నివేదనముతో సభ ముగిసెను.

బంగళమున 1916-వ సంవత్సరమున మా|| అయ్యరక హింగాడిని సామ్రాజ్య కాపనసభకు నియోజించినపుడు నియోజనము సక్రమముగ జరుగలే దనియు లంచ వంచములు తగిలినవనియు గాన చెల్లనూడవనియు వీరిపోయిన గులాము మామేసుకాపిము ఆరిఫ్ గారు గవర్నరు జనరలుగారికి ఆర్జీ పెట్టిరి. దీనినిగూర్చి విచారణ జరుప వలసినదని గవర్నరు జనరలుగారు బంగళా గవర్నరుగారికి వ్రాసిరి. వారు మామన హనుగారిని విచారణకు నియమించిరి. ఆ విచారణలో ఆరిఫ్ రహింగార్లు రాజపడిరి. ఈ వక్రమామును బంగళా దొరతనమువారు ఇండియావొరతనమువారికి తెలిపిరి. మొదట గొప్ప నేరములను మోపిన ఆరిఫ్ గారు రాజపడుటలో శేషోలోపము గలదని ప్రత్యేక విచారణ జరుపవలెనని గవర్నరు జనరలుగారు మరల నుత్తరువుచేసిరి. అవిచారణలో తగినసాక్ష్యము రాలేదు. నియోజనము రద్దుపరుచుట కనకాశము కలుగలేదు గాని నియోజనమున శేషోలోపము కలదని ఇండియా దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. ఇకముందెట్టికేసులు తెచ్చిన వారు మరల రాజపడనూడదు. అట్టి నేరములు మోపినవారు ఋజువుపరచనియెడల నవరాధు లయ్యెదనని తెలిపిరి.

కృష్ణాజిల్లా బాగల్పూరిలో వోడ్ల ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు, కొమ్మ బ్రహ్మన్న శాస్త్రిగారిని బదిలీచేసి వారిస్థానమున చుల్లూరి విశ్వనాథముగారిని నియమించిరి. బ్రహ్మన్న శాస్త్రిగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగనుండి 12 సంవత్సరములందుక, పాఠశాలయందీ స్థితిలో లేనట.

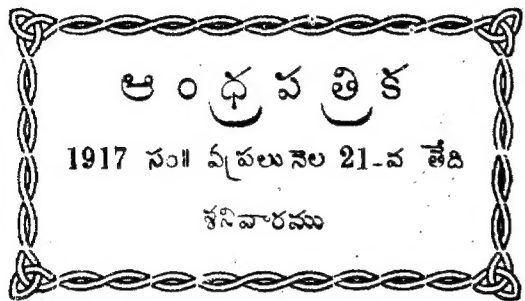
విజయనగరములోని మహారాజావారి కళాశాలయందు పద్మావిజ్ఞానశాస్త్రియను కూడబోధించి ఆంధ్రదేశమునందలి విద్యార్థులకు ప్రయాసము తగ్గించివారి యిబ్బందులను వాటికోరిక శాస్త్రియుల సభివృద్ధిచేయవలసినదని కళాశాలాధికారిని ప్రార్థించుచు చాలమంది విద్యార్థులు మాకు వ్రాసి యున్నారు.

గుంటూరు జిల్లా నిజాంపట్నములో స్థాపితమైయున్న వాదనీశ్వర పుస్తకాలయమునకు గ్రామీణులు 225 పుస్తకములను కొంతకొంత బెంటులుకుర్రులకు ధ్యముచేసిరి.

కాకినాడ తాలూకా గొల్ల, మామిడాడ పోస్టు పుట్ట గాండో అగ్రహారమునందు గుర్ర తేడిని సత్కారమునగా భారతదేశమును స్థాపించిరి.

విషయానుక్రమణిక.

సంఘసంగ్రహ సభలు	3
పండితసభలు	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
ధర్మయుగారంభము	6
ముఖ్యసమాచారములు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవార్తలు	8-9
న్యాయస్థాన వార్తలు, సమకాలికాభిప్రాయములు	10
ఇంగ్లీషుతంత్రీవార్తలు	11-12
జాబులు	13
కలగూరగంప	14



ధర్మయుగారంభము.

సృష్ట్యాదినుండియును లోకమునందు బలాబలములకు సంరంభము సహజముగ జరుగుచున్నది. బలవంతులు బలరహితులను వశముచేసికొనుట యాచారమైనది. బలముగల రాజ్యములు బలములేని రాజ్యములను జయించి సామ్రాజ్యములను స్థాపించుట యాచారమైనది. కలతలకు కారణంబులు సులభముగ నిర్ణయింపవచ్చును. బలధర్మము లోకవీరకు మహాసంగ్రామంబులకు గారణంబై మహాసామ్రాజ్యనిర్మాణంబులకు సాధనంబైనది. మహాబలము గల రాజ్యబలము ప్రపంచవీరకు గారణంబైనపుడు స్వల్పరాజ్యముల సంయోగము వలన బహుస్థలమైన రాజ్యము భంజింపబడుచుండును. ఈ ప్రబలరాజ్యభంజనమే ధర్మసంస్థాపనము. రావణుడు విజృంభించి లోకకంటకుడైనపుడు శ్రీరామ సుగ్రీవాదుల సంయోగమువలన రావణ సంహారమై ధర్మ సంస్థాపనమునకు సాధనంబైనది. యూరపు రాజ్యములందు చితకాలము నుండియును చిన్న రాజ్యములకు సంరంభము పర్యాప్తంబగుచుండెను. బలరాజ్యము ప్రబలినపు డితరరాజ్యములు స్వీయరక్షణార్థమై చేరి ప్రబల రాజ్యమును భంజించుట పరిపాటియైనది. రోము ప్రబలినపు డితరరాజ్యములు రోమును రాజ్యమును సంహారమును జేసినవి. తురుష్క సామ్రాజ్యము ప్రబలినపుడు పార్ష్యా రాజ్యముల సంయోగము వలన తురుష్క సామ్రాజ్యబలము భంజింపబడినది. ఫ్రాన్సు ప్రబలినపుడు యూరపు రాజ్యముల సంయోగము వలనను ఫ్రాన్సుకు పరాధిపము గలిగినది. గతించిన శతాబ్దాంతము నందు రుష్యా ప్రబలినపుడు యూరపు రాజ్యములు రుష్యాను పరాధిపించినవి. వర్తమానకాలమునందు జర్మను సామ్రాజ్యము మహాబల సాధనములతో యూరపు సామ్రాజ్యాధిపత్యమును వహింపదలచినపుడు యూరపు రాజ్యముల చేరికవలనను జర్మని పరాధిపంబు బడిచున్నది. లోకచరిత్రమును బరిశీలింపఁపుడు సామాన్యముగ యుద్ధములు స్వలాభమున కేర్పడినవని విడితము గుఱుచున్నది. న్యాయపరిపాథమైన రాజ్యలాభమో ధనలాభమో సామాన్యముగ యుద్ధమునకు గారణంబులని విదితి మిగులుచున్నది. స్వేచ్ఛాసహజమహాసంగ్రామమునకును మూలకారణము లోకలాభము గాని పారలౌకిక లాభము గాదు. జర్మనులు యూరపుఖండము

నందును లోకమునందును పరిశ్రమలందు వాణిజ్యము నందు రాజ్యమునందు సామ్రాజ్యాధిపత్యమును వహించుటకు సమకట్టిరి. జర్మనుల బలధర్మము యుద్ధమునకు మూలకారణము. జర్మనులు స్వీయబలమును జూచి యప్పొంగి మదపుటెనుగవలె ధర్మవిచ్ఛేదమును జేయుటకు సమకట్టిరి. యూరపు రాజ్యములు ధర్మరక్షణమునకు గాక పోయినను నాత్మరక్షణమున కైనను యుద్ధమునందు జేరుట యవసరమైనది.

యూరపుఖండము నందు బ్రిటిషు ద్వీపముల స్థితి సందిగ్ధముగ నున్నది. బ్రిటిషు ద్వీపములకు వాణిజ్య సామ్రాజ్యాధిపత్యము గలదు. లోకవ్యాప్తమైన మహాసామ్రాజ్యము గలదు. యూరపుఖండమునందు ప్రబల రాజ్యభంజనమును స్వల్పరాజ్య సంరక్షణమును జేయవలసిన భారము గలదు. జర్మనులు కేవలము స్వలాభాపేక్షతో యుద్ధమునకు పూనుకొనిరి. ఆంగ్లేయులు పరాసులు స్వసంరక్షణమునకును షరసంరక్షణమునకును యుద్ధమునకు బూనుకొనిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు కేవలము షరరాజ్య సంరక్షణార్థమై యుద్ధమునకు బూనుకొనిరి.

లోకమునందహంకార మమకార విస్తృతమైన కార్యము సామాన్యముగ నసంభవము. ప్రాణధారణము సయితము అహంకార మమకారములపై నాధారపడి యున్నది. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు యుద్ధమునందు జేరుటకు స్వీయ సంరక్షణము కొంత కారణంబైనను ధర్మభావ సంరక్షణము ముఖ్యకారణము. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు యుద్ధమునందు చేరుట వలన పొందగల లాభ మేమియును లేదు. యుద్ధమునందు విజయమును బడయుటవలనను రాజ్యలాభముగాని ధనలాభముగాని వ్యాపారలాభముగాని అమెరికాకు గలుగదు. యుద్ధము వలన అమెరికా రాజ్య మపారమైన లాభమును బొందుచున్నది. ఈ లాభమును విడిచి నష్టమున కంగీకరించి యుద్ధమునందమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు చేరుటకు గారణము ధర్మనిర్వహణాభిలాష యని విదితి మగుచున్నది. యుద్ధమును నిర్వహించుటకు బూనుకొనిన గ్రేటు బ్రిటనునకు స్వలాభరహితమును జేయుట కవకాశము లున్నను అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు లాభరహితమును జేయుట కవకాశము లేదు. అమెరికా యుద్ధనిర్వహణము వలనను పొందదగిన దేమియును లేదు. యుద్ధనిర్వహణము వలనను నష్టము గలుగుటయును సాధవము. అయినను ధర్మనిర్వహణమునకై యుద్ధమునందు జేరుట యవసరమైనదని విల్సనుగారి క్రొసంగములను జదివిన వారలకును యుద్ధవ్యవహారములను విమర్శించెడి వారలకును విదితి మగుచున్నది. "మనము ప్రజాతంత్రీసంరక్షణమునకును మానవ స్వత్వసంరక్షణమునకును యుద్ధమునందు జేరితిమి. మనకు గలిగెడి స్వాధీనప్రయోజన మెన్నియును లేవు. మానవస్వత్వములకును భావికాల సుఖశాంతిలకును సాధనంబని తలచిన సిద్ధాంత మునకై మనము కత్తిగట్టితిమి. మనము మనధర్మమును నిర్వహించుటకై త్యాగపూర్వకమైన సేవానతమును బూనవలయును.....

మన జాతీయ శీలపరిశీలనమున కవకాశము గలిగినది. మన మందరము కలిసి మాటలాడవలయును. కలిసి పనిచేయవలయును. కలిసి సేవింపవలయును." ఈ భావములు విల్సను గారు 16-వ తేదీని వాషింగ్టను నగరమునందు చేసిన ప్రసంగమునందు గలవు. విల్సను గారి ప్రసంగమువలన లోకమునందు ధర్మయుగ మారంభమైనదని విదితి మగుచున్నది. పరిత్యాగశీలము సకల

ధర్మములకును మూలాంకురము. స్వప్రయోజనమున కాసింపక అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు మానవధర్మ సంరక్షణమునకు బూనుకొనినవి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు లోకమునందు ప్రజాతంత్ర రాజ్యములకు నాయకముగియై యున్నవి. అమెరికా సాధింపదలచిన మహాకార్యములు—మానవుల స్వత్వస్థాపనము, లోకమునందు శాంతిసుఖములు. ప్రజాతంత్ర పరిపాలనము గల అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లీశలములు ప్రజాతంత్ర రాజ్యముల సంరక్షణ మూలముననే సాధ్యమని విశ్వసించుచున్నవి. మహాసంగ్రామమునందు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు చేరుట వలనను ప్రపంచచరిత్రమునందు ధర్మయుగ ముదయించినదని విశదమగుచున్నది. బ్రిటిషు పార్లమెంటునందు 17-వ తేదీని నామోదితమైన క్షతిపాదనమునందును నీ యుదారధర్మమే ప్రతిపాదితము. ఆతీర్మాన మిట్లున్నది. "అమెరికా దొరతనమువారు మిత్రమాడలికి భాసటయై స్వేచ్ఛకును మానవసంఘస్వాతంత్ర్యములకును అభూత పూర్వముగ కలిగిన మహాపదలనుండి వానిని సంరక్షింప బూనినందులకు అమెరికా దొరతనము వారికిని ప్రజలకును ఈ సభవారు తమ కధికముగ గలిగిన యామోదమును తెలుప గోరుచున్నారు" ఈ క్షతిపాదనమును గురించి ప్రసంగించుచు ఆన్ క్విత్తు మహాశయు డిడి లోకచరిత్రమున స్వార్థవిరహితమైన కార్యముగ బరిగణింపబడుచున్నదని తెలిపెను. డిలియనుగారు మానవస్వాతంత్ర్య స్థాపనమునకు గారణంబనియును వార్లెడ్ గారు జాతీయసామ్రాజ్యంబునకు సాధనంబనియును బోసరులాగారు లోకము నావరించిన దీగమైన దుఃఖిని శావసానమునకు మూలమనియును తెలిపియుండెను. రాజ్యాంగపరిష్కాతలు తెలిపెడి ఈ భావముల గూఢార్థమును గ్రహించినపుడు వర్తమాన మహాసంగ్రామముముగిసి శాంతి స్థాపితమైనపుడు లోకమునందు ధర్మయుగ మారంభమగునను నాసగుచున్నది.

గాంధీగారి వ్యవహారము.

లక్నోలో జరిగిన కాంగ్రెసుయొక్క కోరిక ననుసరించి గాంధీగారు ఉత్తర బేహారులో నీలిమందు మొదలగు తోటల యజమానులకును, వారికింద పనిచేయు రయితులకును గల సంబంధములను విచారించి తెలుపుటకు వెళ్ళియుండిరి. వాటికేళ్లరులకును, రయితులకును షరస్పర సంబంధము లమిత దుఃఖినియముగ నుండుట వలననే ఒక రాష్ట్రములో కొన్ని జిల్లాలకు మట్టుకే సంబంధించిన వ్యవహారమును దేశీయ మహాసభవారు విచారించవలసినంత అవసరము కలిగినది. బ్రిటిషు ద్వీపములకు కానున్నసభ యెట్లో యావద్భారత భూమికిని కాంగ్రెసును అట్టిదియే. అట్టి మహాసభ చే నియమింపబడి నట్టివాడును, లోకమాన్యుడును నగు గాంధీగారు రంతటివారిని ఒకరిద్దరు జిల్లాధికారు లీవిధముగా పరాధిపించుటను జూచినప్పుడు ఈ యిరువదవ శతాబ్దమునందు సయితము యశావసాధకారు తెల్లు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించురో తెలియుచున్నది. గాంధీగారు దేమయిన ఘోరయుపన్యాసములను జేయుట కయి వెళ్ళినాడా, కుట్రలు వన్నుట కయి వెళ్ళినాడా, ఉద్రేకమును కలిగించుట కయి వెళ్ళినాడా, కొంపలు తగులబెట్టుట కయి వెళ్ళినాడా? దేనికిని గాదు. రయితుల కష్టనిష్ఠురములను విచారించి, ఆ సంగతులను కాంగ్రెసుకును, అధికారులకును, లోకమునకును తెలిపి స్వదేశీ యుల కష్టములను తొలగించుటకు వెళ్ళి

నాడు. శాంతిమార్గములను, సక్రమాందోళనమును గోరు ప్రభుత్వపువారి సేవకులు దూరదృష్టి లేని ఈ ప్రవర్తనమువలన బోలెడు అశాంతిని దేశములో కలిగించినారు. గాంధీగారివంటి అహింసా బోధకుడు, సాధుశీలుడు, మహాత్మా, ఉత్తరభేహారు లో అడుగుపెట్టినచో భగ్గున వ్రేలునని ఉద్యోగస్థులు భయపడినచో అచ్చట స్థితి అత్యంతశోచనీయముగ నున్నదనియు, ఉద్యోగస్థులు నిజస్థితిని దాచిపెట్టుటకయి గాంధీగారిని రాకుండ చేసినారనియు అనుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. జనరంజకులని పేరుపడిన సర్ ఎడ్వర్డు గెయిటు (లేఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు) ఈ యపకీర్తిని పోగొట్టుకొనుటకయిన గాంధీగారి విచారణను ఆపకుండురు గాక యని కోరుచున్నాము. ఆపకుండుటయే గాక ఆయనకు కావలసిన సౌకర్యముల నన్నింటి నొసంగవలసినదని ఉద్యోగులను ఆహ్వానించెదరుగాక. గవర్నరుగెంటువారు వాటికేళ్ళరులు రయితులలో గలిగించిన యశాంతిని గురించి విచారణలు జేయుచున్నారని గాన గాంధీగారి స్వంతవిచారణతో పని లేదని డివిజనలు కమిషనరు గారు సెలవిచ్చిరట. ప్రభుత్వోద్యోగులకును, తెల్లవారును, స్వదేశస్థులును నగు వాటికేళ్ళరులకును గల అన్యోన్య ప్రేమసంబంధములను బట్టి రయితులకు న్యాయము కలుగదని భయపడుచున్నాము. స్టాంటర్ను అసోసియేషన్ సెక్రటరీ యగు దొరగారే గాంధీగారి విచారణలతో నవసరము లేదని సెలవిచ్చుటయు, ఆ యభిప్రాయముతోనే జిల్లాధికారులును, కమిషనరును ఏకీభవించి గాంధీగారికి క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు 144 ప్రకరణముక్రింద నోటీసు ఒసంగుటను బట్టియు జూడగా ఏమేమో సంగతులు బయటపడునని వారెట్లు భయపడుచున్నదియు స్పష్టమగుచున్నది.

ఈసంగతిని ఈస్టిలో నుంచుటకు ఏలులేదు. గాంధీగారు ప్రారంభించిన పనిని ఆపుకొని అహమ్మదాబాదుకు పోజాలరు, అటులజేయుట దేశీయులకు అపకీర్తి. ప్రభుత్వమున కంతకంటె కళంకము. ఈజిల్లాధికారులు రాజప్రతినిధిగారును, లేఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారును తమవై గలరని మఱచిపోయిరి కాబోలును. చాంఫరను జిల్లా ఈయధికారుల స్వంత ఎస్టేటుగాదు. ఆజిల్లాను బ్రిటీషు ప్రభుత్వము పేరిటనే వారును ఏలుచున్నారు. ఈయధ్యబంధక వ్రాతాందోళనములలో హైందవప్రతినిధిగారు న కెంతో లజాకరమయిన సంగతులు బయటపడినవి. అనేకసభలలో ఆంధ్రాసుగారు తాముచూచిన ఘోరవృత్తాంతములను జదివి, రాద్రావేళముతో జనులను కంపించునట్లుజేసిరి. దేశము అశాంతి భూయిష్ట మయ్యెను. రాజప్రతినిధిగారు నిరుపమాన ధైర్యముతో ఒక్క చెబ్బితో ఆ బానిసవ్యాపారము నాపివేసిరి. అందరికిని ఆనందము కలిగినది. రాజప్రతినిధిగారియెడ అత్యంతకృతజ్ఞత సూచింపబడెను. ఉత్తర భేహారుస్థితిని గురించి గాంధీగారు వ్రాయబోవు నుదంతము ఆంధ్రాసుగారు రిపోర్టు కంటె ఘోరముగ నెప్పటికిని ఉండబోదు. ఆంధ్రాసుగారి రిపోర్టువలన దేశమునకు గలుగని హాని గాంధీగారి రిపోర్టువలన కలుగననుటకు ఏలులేదు. వాటికేళ్ళరులు ఫిజిలోవలెనే భేహారులోను చేయుచున్న దుండగ కృత్యములు మాత్రము బయటిపడును. దానిమీద రాజప్రతినిధిగారే న్యాయము నుజేసి తీరగలరు. బంధకవ్రాతము నాపుటకయి నేటుసెక్రటరీ గారిని అధినివేశమంత్రిని, ఫిజి వాటికేళ్ళరులను బలవంతపెట్టిజయించిన శ్రీమమ్ముగార్లు ప్రభువు గారు హిందూదేశములో, తమ క్రింది తాబేదారుల దుండగముల నాపక మూకీభావ

మును వహించెద రని నమ్మజాలకున్నాము. ఆలస్యము జేయక శీఘ్రముగ శుభమును కలుగజేసెదరు గాక యని విశ్వసించుచున్నాము.

ఈపత్రిక ముద్రణమునకు సిద్ధమగుచుండగా గాంధీగారికి జారీచేయబడిన నోటీసు రద్దు చేయబడిన దను సంతోషవార్త వచ్చినది. రాజప్రతినిధిగారికిని, సర్ ఎడ్వర్డు గెయిటుగారికిని మా యభినందనములను చెబుచున్నాము.

అక్కడ ఇక్కడ.

గ్రేటు బ్రిటనులో విద్యాంగమంత్రి డాక్టరు ఫిషరు గారు (ఈయనమనపట్ల సర్వస్వ కమిషనరులలో మెక్లర్డు) విద్యావిషయక వ్యయపుత్రమును కామన్సుసభలో బ్రవేశపెట్టిరి. క్రిందటి సంవత్సరము కంటె ఈసంవత్సరములో విద్యకయి 5,74,85,000 రూప్యముల సాధికముగా ప్రయము చేయుటకు కామన్సు సభవారిచే తీర్మానింపబడెను. ఉపాధ్యాయులకు జీతములు హెచ్చించబడినవి. గ్రామపాఠశాలలలో వ్యవసాయవిద్యగూడ నేర్పబడుట మార్గమిక కాలలలోను, విశ్వవిద్యాలయములలోను వీర విద్యార్థులకు విద్యాధి పేతనములు విశేషముగ నొసంగబడును. పరీక్షలపాఠ తగ్గింపబడి కొన్ని పరీక్షలే ఉంచబడును. జాతీయదేశా పరిశ్రమవిషయమయి అధిక శ్రద్ధ పుచ్చుకొనబడును. బాలరకు బాలికలకు 14 సంవత్సరముల వరకును నిర్బంధముగ చదువు చెప్పబడును. ఫిషరుగారు సంస్కరింపదలచిన లోపములన్నియు విశేషముగ మనదేశమందును కలవు. కాని ఇచ్చట సంస్కరించు వారెవరు? ఈసంవత్సరము విద్యను వ్యాపింపజేయుటకును, ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చుచేయుటకును 30 లక్షల రూప్యము లొసంగునప్పటికి బ్రహ్మాండమయినది. యుద్ధము, యుద్ధము, సామ్రాజ్యుడిది. సామ్రాజ్యుడిది అని మన ప్రభువులు పలుకుచుందురు. ఈ యుద్ధమునకే దినమునకు 7 కోట్ల రూపాయలు వ్యయము చేయుచున్న గ్రేటు బ్రిటనుకు, ఇంత కష్టపడుచున్నామో ఎటులనో విద్యావ్యాపనమునకును, విద్యా దత్తవ్యముకొనుటకు, సుమారు ఆరుకోట్ల రూపాయలు లభించినవి. ఎంత యుద్ధమయినను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జాతీయదత్తవ్యము కొరకయి ఎంతసామగ్రియినను వ్యయముచేసి తీరుదురు. అచ్చట ప్రభుత్వము వారి కిష్టము లేకపోయినను ప్రజా ప్రతినిధిసభవారు బలవంత పెట్టుదురు. ఇచ్చటనో ముందుగా ప్రభువులను ఒప్పించకలయును. ఒప్పించినను ఏదో యొక కారణము మీద చేతనయినంతదూరము త్రోసివేయుచునే యుండురు. తరువాత సామగ్రిలభించువార్తములను జూపవలయును. ఈమార్గములు వారికి చాల భాగము అంగీకారముగనుండ నేయుండవు. ఈవిధముగా విద్యావిషయమును నెమ్మది నెమ్మదిగా పురుగువలె మనదేశము తారాడుచున్నది. ఇతరదేశములలో విద్యావిషయములలో గమ్యస్థానమును గుఱుపు పరుగుతో జేచుచున్నవి. ఫిషరుగారి సిఫారసులు గ్రేటుబ్రిటనులో మాత్రమే విద్యాయంగమును ప్రవేశ పెట్టినని తలంచుచున్నారు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వోద్యోగుల ప్రకారము ప్రారంభవిద్యయయినను మన దేశములో అందరికిని తప్పకుట ఒక్క కేతాబ్దమయిన పట్టవచ్చును. మాత్రమే విద్యాయంగ మనదానిని ఇచ్చట మనము తలపెట్టు నోమునోమకొననేలేదు. అచ్చటి యభివృద్ధియొక్కడో ఇచ్చటి స్థితియొక్కడ!! పోను పోను మా కొక గట్టిగా నమ్మకము స్థిరపడు చున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వా దాయమును బట్టి నిర్బంధప్రారంభవిద్యకు అవకాశము లేమాత్రమును లేవు. ఇంగ్లండుకు చెల్లించుటకయి 150 కోట్ల రూపాయలను దొరతనమువారి రహస్యపుచ్చుకొనినట్లే యిరువదికోట్ల, ముప్పది కోట్ల పుచ్చుకొని, విద్యాసంకల్పములను పది, పందెండు సంవత్సరములలో కొనసాగింపనిది ఈ దేశమున తగిన యభివృద్ధిని పొందలేదు. ప్రస్తుతము పాలకుల కీ యభిప్రాయము విపరీతముగను, అతివాద మూఢముగను నుండినను కొన్ని సంవత్సరములలో నును ఈ మార్గమునకే వారు మరలక తప్పదు.

మద్యపాన నిషేధము.

అమెరికా యుద్ధములోనికి దిగినందువలన మద్యపదార్థ నిర్మాణము, విక్రయము నాపుట బాగుగానుండునని ప్రజాస్వాంత్యవాదులు పాదించుచున్నారు. యుద్ధమునకు దిగిన అన్ని దేశములలో ఈ పదార్థవిక్రయము అత్యధికముగా తగ్గింప

బడినది. హిందూదేశమునందును ఈ విక్రయమును చాలభాగము తగ్గింపవలసిన కాలము వచ్చినది. యుద్ధమునకు యూరోపియనులు నిర్బంధముగా తరిఫీయకు చేయబడబోవు చున్నారు. వారింత మైకము కలుగజేయు వస్తువులను పుచ్చుకొనకుండిన అంత నుంచిది. ఇంగ్లండులో హోటలులలోను, సాఫులలోను ఈ మద్యవిక్రయము తగ్గింపబడిచేయుగా, ఇండియాలో ప్రతి యూరోపియను హోటలులోను, ప్రతియూరోపియను ఉపాధ్యక్షమాములలోను సామ్యిచ్చిర ఎటువంటి సారాయి నయినను, ఎంత కావలసిన సంతను త్రాగుటకు పూర్వములేనే సౌకర్యములు కలవు. ఈస్థితిని జూచి క్రొత్తగా ఇంగ్లండునుండి వచ్చినవారు ఆశ్చర్యపోవుచున్నారు. యుద్ధయుద్ధమునకును బోలెడుసామగ్రి కావలసియున్నది గాన దొరతనమువారు ఈత్రాగుడును చాల భాగమపినవో ఆసామగ్రితో యుద్ధపుత్రములు కొనుటకు వీ లేవు అు ప వచ్చును. రాజప్రతినిధులును, గవర్నరులును, లేఫ్టి నెంటు గవర్నరులును తమ మందిరములలో భుద్యమును పుచ్చుకొనకుండ ఆపివేసి, తమ యుదాహరణము చేత తమదేశీయులకు మార్గదర్శకు లయ్యెదరు గాక యని విశ్వసించుచున్నాము. భోజనపదార్థముల ధరలు తెగ పెరిగిపోయిన దినములలో హైందవ ప్రజకును మద్యపానాసౌకర్యములను తగ్గించిన యెడల వారియింట్లు, బాగుపడి భార్యాబిడ్డలకు ఇంత అన్నము కడుపునిండ పుట్టగలదు.

మన రాయబారులు

ఇంగ్లండుకు వెళ్లి రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గూర్చి ముచ్చటించుటకు యాదద్వారత కాంగ్రెసు కమిటీవారిచే నిర్ణీతులయిన భారతీయ మహాజనులు ముందుగా వెల్లెడరాయని కమిటీ వారిచే యడుగబడలేదట. ఈ నిర్ణీతులలో ఈ పనిని పెట్టుకొనుటకే వీలులేనివారు కలరనియు వారి సమ్మతిని పొందకుండ వారి పేరులను ప్రచురించుట సమంజసముగ లేదని యు హిందూపత్రిక వ్రాయుచున్నది. యాదద్వారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి వ్యవహారమును కలకత్తాలో చర్చించినప్పుడు ఈ పెద్దపునుమ్యలనందరిని మిక్కిల్లమా అయిష్టమా వీలున్న దారేదా అని విచారించుటకు అవకాశము లేనందువలనను, వీ రొప్పుకొనెదరను నమ్మకముతోను పేరులను ప్రచురించిరి. ఇటుల చేయుటతప్ప వేటొకమార్గ మప్పుడు వారికి లేదు. కమిటీవారి కోరికను అజ్ఞగా తిరసా వహింపవలసిన భారము నిర్ణీతులపై కలదు. మరి గొప్ప యసందర్భము లుండినగాని ఈ దేశహిందూకార్యమును వారు నిరాకరింపరని మన నమ్మకము. హిందూపత్రిక వ్రాసినట్లు కొంతమందికి వెళ్లుటకు సందర్భపడని యెడల రాష్ట్రీయ ఫ్లాపిత్తోపసంఘములవారు గాని, మహాజనపథల వారు గాని ఆయా రాష్ట్రములలో మరొకందరు పెద్దపునుమ్యలను వెల్లవలసినదని కోరవచ్చును. ఈస్వల్ప యసందర్భముల వలన మహాత్మాగ్యమును మాత్రమకొనుటకు వీలుపడుచుగాన ఎక రెవరిని మదరాసు రాజధానినుండి పంపిన బాగుండునో హిందూపత్రికయొక వ్యాసమును వ్రాయును గాక యిది యెదురుజూచు చున్నాము. మదరాసు టైమ్సుపత్రికకు హిందూపత్రిక వ్రాతనుజూచి అప్పుడే భుజము లుప్పొంగ వలసినపనిలేదు. ఏలాగునయినను హైందవ నాయకులు ఇంగ్లండుకు స్వపరిపాలనార్థ రాయబారమును గొంపోవుట నిశ్చయము.

సంధి చేసికొనుటకయి కాలము వచ్చినదని బై లు

గారు కామన్సు సభలో నూచించిరి. స్వీట్సు మెక్లెలుగారు జర్మనులు ఆసుపుల సౌకల్యము ముంచుట నాపినప్పుడు సంధికి కాలము వచ్చునని పరిచాసించిరి. తాము చెప్పబోవు జవాబు కంటె మెక్లెలుగారి జవాబే భాగ్యుదని బోసలూ గారనిరి. స్వర్ణతాదాగమై ఫిరంగులు లేని ఆసుపుల సావలను ముంచుట నిరాధారమయిన మేకలను మ్రొంగుటతో సమానము. ఆ పులికి యనిన కడ పులికోరలను పెరిగి, గోరులను ప్రుంచినప్పుడు గదా సంధి మాటలు అంతవరకును లోకమునకు కాంతి యెట్లుండును?

మంగదేశములో ఆలిపూరు ఘండలములో ధ్వంసము పంచుకొనుటలో తగ్గిడికిని తనయునకును మాటపట్టించు వచ్చి తుదకు క్రోధముగా పరిణమించెను. వారిరువురి తగవులో ముద్దాయి సోదరుడు తగ్గిడి తరపున జేరి తమ్మునితో పాదించెను. అప్పుడు భోగ్గన్ మండల్, కాఘాను కర్రతో తలమీద గొట్టెను. కొంత కాలమునకు జాధు చనిపోయెను. భోగ్గన్ మండల్ను, కారాగృహస్థుని జేసి, కడచిన మంగళవారము నాడు, మండల న్యాయాధిపతి జి.పి. పుద్దుగారు, ఆరునెలలు కఠినవరక ఘనధరించుటకు తీర్పు చెప్పిరి.

విజయవాడ నగరము

ఉత్తరరంగము - జర్మనుల సమగ్రసన్నాహము

స్వేయిను ప్రధానమంత్రి రాజీనామా - నూతనమంత్రివర్గ మేర్పడుట.

(రైటరు ఏ.జె.సి.)

ఇంగ్లండు

సంధి రాయభారము

లండన్, ఏప్రిల్ 19:—సంధిప్రయత్నములు త్వరలో చేయుట మంచిదని ట్రైబ్యునల్ గారు కామన్సులలో ప్రస్తావించిరి. జర్మనులు వైద్యకాలావకాలము ముందుట మానినపిదప సంధివిషయమై యోచించుటకు చాల సావకాశము కలదని స్పష్టమేర్పిలుగారు నడిపిరి. సంధిప్రయత్నములు ఇప్పుడు వలదని తెలియజేయుటకంటె మేల్కొనిపోవున ప్రత్యుత్తరము చాల సమయోచితమును, సమంజసముగ నున్నదని బోనర్ల గారు ప్రస్తావించిరి.

విద్యాభివృద్ధికై చేసిన మదింపు.

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—విద్యాభివృద్ధికై ప్రస్తుతము దున్న లోటుబాటులను సవరించుటకు విస్తారముగ సామ్య వ్యయపరచవలెనని ఫివరుగా లోక తీర్మానముపాదించి దాని నెల్లరు ఆమోదించి అంగీకరించిరి. ఈ సందర్భమున ఫివరు గారు నిజముగ పున్నట్టి గావించుచున్నారు. ముఖ్యముగ ఉపాధ్యాయుల జీతములను పెంచించిరి. విద్యార్థులు 14 ఏండ్ల వరకు విద్య నేర్చుకొన వలయుననియు, పల్లెటూరి పాఠశాలలందు వ్యవసాయము నేర్పి దానిని నేర్చుకొను అభిలాష గల వారికి భారాభముగ విద్యార్థి జీతమును లియవలయుననియు మాన్యుమిక పాఠశాలలందును విశ్వవిద్యాలయములందున్న చీద విద్యార్థులకు కొంత సదుపాయము జేయవలెననియు ప్రతిక్షలను ర్షించవలెననియు దేశావ్యాయము, పరిశ్రమల నభివృద్ధిజేయ వలెననియు ముఖ్యముగ గోరిరి.

బ్రిటిషువారి నౌకానిర్మాణము.

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—డిసంబరు నెలలో నంతమగు 6 నెలలలోను నిర్మింపబడిన నౌకలు మదింపునకు తగ్గెనుగాని మార్చి నెలలో మాత్రము హెచ్చెను. 14000 టన్నుల స్థూల నిర్మింపబడినను, 2000 టన్నులుగల 7 నౌకలను నిర్మించు పద్ధతి యవలంబింపబడినది.

ఫ్రాన్సు

(అమెరికా) సంయుక్త రాష్ట్రముల వారికి పరాసువారు పంపిన సందేశము.

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—అమెరికావారు సంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రవేశించి కందులకు అమెరికావారికి పరాసువారి అభివందన ములను తెలుపుటకు వారు వివియాని, జెనరలు జాగ్రేగార్లను అమెరికాకు పంపిరి.

పరాసువారింకను ముందునకు బోవుట

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—పరాసుప్రతిక లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:—రాత్రికాలమును సోటు క్విక్టక్ దక్షిణ భాగమును శత్రువులు ఆతిథివ్రముగ ఫిరంగులతో పోరిరి. కాని మేము వారిప్రయత్నము నన్నిటిని త్రుటిలో భంగపరచితిమి. లాఫాట్సు ప్రాంతమును చాలవరకు ముందుకేగి 40 మంది జర్మనులను మావశము జేసికొంటిమి. ఈ ప్రదేశమును శత్రువుల ప్రతియధముల నన్నిటిని ప్రతిహతము జేసితిమి.

వాన్డేను పీఠభూమియందును కోర్సికి ఆగ్నేయములను గల నెమ్సు కందకములు మాఅధీనమైనవి. లోయవరకు తూర్పున కొన్ని స్థానములను వైకొంటిమి. 250 మందిని సందీకృతులుగ జేసితిమి. మార్క్ టిలియర్సు ప్రాంతమును శత్రువులు మూడుసార్లు ఆప్రతిహతలపరాక్రమములతో మా సేనలను తాకి ప్రతియధముజేయ మా బారుణశత్రుత్వ కాదహనలము చే వాని నన్నిటిని ప్రతిహతముజేసి శత్రువులకు అపారసన్నాహమును కలిగించితిమి.

పరాసువారు 4 గ్రామములను వశపరుచుకొనుట

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—పరాసు ప్రతిక లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి. సోము ఓయిసిలకు మధ్య ఫిరంగియుద్ధము అధికోత్సాహముతో జరుగుచున్నది. ఎయిను కుత్తరముఖమున శత్రువులు మా ఒత్తడి కాగలేక చెమిక్ డెన్ డామ్సు వైపుకు తిరిగివనమును చేయుచునే యున్నారు. ఎయిజీ, జోయి, లాఫాట్సు గ్రామములను, కాండిన్గమును మాస్వాధీనమైనవి. శత్రువులను వెన్నంటి తరుముచున్నాము. కొంచెము ప్రబలముగ యాధ్యము జేసిన పిదప హట్టబైసు కుత్తరభాగమును దున్న ఒక శత్రుస్థానమును బట్టుకొంటిమి. ఇచట 500 మంది శత్రువులను, రెండు ఫిరంగులను మావశము జేసికొంటిమి. బెరూకోర్టుకు పడకుట కొన్ని ప్రదేశములు మా స్వాధీనమైనవి. ఛాంపేనులో మారోనువిల్లర్సు, మాసిఫల వద్ద ఉభయపక్షములవారును శత్రువులతో తీవ్రముగ పోరిరి. లీమాన్టుపోటు కుత్తరభాగమున మరికొన్ని క్రొత్త ప్రదేశముల నాక్రమించితిమి. శత్రువుల ప్రతియధములను ఆపుచేసితిమి. ఆబరైపు అడవులను మారోను విల్లర్సును కలుపుచున్న ఒక కందకపంక్తిని అతిచిత్రముగ వశపరుచుకొని శత్రువైద్యములను వాడేసిన్కోర్టుకు దక్షిణ సరిహద్దులవైపు పారదోలితిమి. ఈకందకావళి రెండు కిలోమీటర్లవరకు వ్యాపించియున్నది. ఈసందర్భమున 150 మంది ఖయిరీలను గూడ బట్టుకొంటిమి. మార్కోమువైపు మ్యూసుకు వామపార్శ్వయందు శత్రువులతో అతితీవ్రముగ శత్రువులు పోరుచున్నారు.

పరాసువారి అవస్థానందన విమర్శన

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమును యాటరుబిలేఖకు డిట్లు తంతి నంపినాడు:—ఇంతవరకు జరిగిన క్రొత్త అవస్థానందనము పరాసువారికి చాల తృప్తికరముగనే యున్నది. ఓస్ట్రె-కోర్టికర్ ప్రదేశములు చాల దుర్భేద్యములగు స్థానములు గాన ఇవి పరాసువారికి స్వాధీనమగుటచే చాల ననుకూలము కలిగినది.

శత్రువులు నిర్బంధమున తిరిగివనము చేయవలసి వచ్చుటచే వాక్సెయిల్ నుండి పోర్టు-డీ-కాండీవరకు వ్యాపించినవారి గొప్ప సేనాపంక్తికి ముప్పు కలుగనున్నది.

నాంటీయూల్-లా-పాసి మా స్వాధీనమగుటచే మధ్య రంగమును శత్రుగత్తుక స్థానములు చాల అనాయకరముగు స్థితిలో నున్నవి. రెయిల్, జస్టెలు మా స్వాధీనములో నుండు జేసి పడచుటిదిక్కుననున్న శత్రు సేనాపంక్తి యంతయు గజ గజ లాడుచున్నది. దీనిచే జర్మనులు అతి మొందితనముగ ప్రాణమునకైన భయపడక యుద్ధముజేయుచున్నారు. వీలయినంతవరకు గుంపులు గుంపులుగా కలిసి పోరుచున్నారు. వీలు లేనపుడు చిట్టచివరకు ఫిరంగులను కూడ రణరంగమున విడిచిపోవుచున్నారు. జావికోర్టువద్ద తలపడి ప్రతి యుద్ధము జేసిన రెండు పటాలములవైపున ఫిరంగులవర్షమును గురిపించి నామకూపములు లేవండజేసితిమి. మా చేత జిక్కిన శత్రువులను బట్టి యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు 18 పటాలములను జర్మనులు రణముఖమునకు పంపినట్లు గుర్తించితిమి.

యుద్ధముగురించి జర్మనుల అభిప్రాయము జర్మను అధికారులు వాయువాగ్రల ద్వారా యిట్లు తెలియ జేయుచున్నారు. మా స్వాధీనమైన పరాసు వారి వైస్సాధికారుల ఉత్తరువులు 26వ తేదీన వారు చేసిన వ్యక్త ప్రయత్నముల ఉద్దేశమును వెల్లడి జేయుచున్నవి. ఇంతవరకు పరాసువారు పొందిన జయము లేవియు బుద్ధివశతతో కూడుకొన్నది గావు. 17వ తేదీన రాత్రికాలమును ప్రేవగర్ల మా వైద్యములను ముట్టడించిరి. లావిల్-ఆక్సు-బోయి అడవి సామీప్యమును విజయలయిరి. ప్రస్తుతరంగము మా కనుకూలముగ లేకపోవుటచే వెనుకవైపున క్రొత్తగ బలకరమైన వైద్యపట్టల నేర్పరిచితిమి. ఆదిరైపుకు వాయవ్యములగ ఛాంపేనులో క్రొత్త యుద్ధ మారంభమైనది. క్రొత్తగ మరికొన్ని సేనలు వచ్చుటచే నేటి యుద్ధమున యుద్ధము చాలజోరుగ జరిగినది

పరాసువారి నౌకావ్యాపారము

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—15 వ ఏప్రిలుతో అంత్యముగు వారములో 750 వాణిజ్యనౌకలు పరాసువారి రేవులలో ప్రవేశించినవి. 808 ఓడలు రేవులనుండి పయనమై పోయినవి. 4 ఓడలు మునిగినవి. 5 నౌకలు అంతర్గాముల బారినుండి తప్పించుకొనినవి.

రష్యా

రష్యా సైనికాధికారుల అభినందనములు.

పారిసు, ఏప్రిల్ 19:—పరాసువారు గాంచిన విజయములను రష్యా సైనికవర్గమువారందరూ ఆహ్లాదించుచున్నారని రష్యా సర్వసేనాని జెనరలు ఏలక్సీపుగారు తంతివార్త నంపిరి. తాముకూడ సంపూర్ణవిజయము చేయవలయు శక్తివందనలేక సాయమొనర్చెదమని అభయవాస్తవ మిచ్చిరి. జెనరలు ఏలక్సీపుగారు సర్వసేనానిగ నియోగించబడినందులకు వారి నభినందించుచు జెనరలు నెవీల్ గారు తంతినంపిరి. లోకకంటకులయిన జర్మనుల దూపుమాపుటలో మీరు మాకు తోడమృదరని దృఢ నమ్మకముతో నున్నవారమని కూడ తెలియజేసిరి.

తూర్పురంగము.

జర్మనులు పెట్రోగ్రేడువై దాడి వెడలనుండుట.

పెట్రోగ్రేడు, ఏప్రిల్ 10:—కుత్తరముఖమును జర్మనులు భూవైద్య నౌకాదళములను ఆపారముగ ఒకే స్థలమున సమకూర్చుచున్నారని సైనికాధికారివర్గమువారు తెలియజేసిరి. బాల్టిక్ రేవులందు ఆహారసమదాయములను ఓడలమీదను నది పొగయోడలమీదను సమకూర్చిరి. జర్మను నౌకాదళములో కొంతభాగము కీలుకాలునుండి డాబ్బిగుకు ప్రయత్నమొనరి. అచటనుండి లీబాకు పోయిచేరును. ఫిక్-లాంకు జలసంధి వెనుక ప్రక్కనున్న రషియనుల కుడిపంక్తులవై దాడి వెడలి పెట్రోగ్రేడును స్వాధీనము జేసుకొనుటను ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

రష్యానుల ఫిరంగియుద్ధము.

లండన్, ఏప్రిల్ 19:—జర్మను వాయువాగ్ర లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి.—ప్రీవెల్, నీస్టరు మధ్య రష్యానుల పూర్వము కంటె ఇప్పుడు అతితీవ్రముగ ఫిరంగులతో పోరుచున్నారు.

రష్యాకు పరాసురాయబారులు వెల్లుట

పారిసు, ఏప్రిల్ 19:—పరాసు ఆయుధనిర్మాణ మంత్రీ యగు థామసుగారు రష్యాకు వెల్లెదను.

అమెరికా

అమెరికాలో నౌకానిర్మాణప్రయత్నములు.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 20:—వాణిజ్యనౌకలను విస్తారముగ నిర్మించుటకై గొప్ప యుద్ధనౌకలను కట్టుట కొంత కాలము ఆపు చేయవలెనని నౌకాదళ కార్యదర్శి డేవియల్సు గారు ప్రకటించిరి.

నికరగ్యావారు అమెరికావారితో ఏకీభవించుట.

లండన్, ఏప్రిల్ 20:—అమెరికా వారు జర్మనివై యుద్ధమున కీయకొన్నందులకు వారి నభినందించుచు వారొసరించిన కార్యము నామోదించితిమని నికరగ్యావారుతంతివార్తను పంపిరి.

అమెరికాపటాలములకు సైనికులను సమకూర్చుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 20:—పటాలములలో సైనికులుగ నుండుటకు అర్హులగు వారిని ఎంచి తీసికొనవలయును. బ్రిటునువారు చేసిన పారబాటునే మనముగూడ చేయగూడదు. విచ్చిక్ వైద్యపద్ధతి నెంతమాత్ర మంగీకరించరాదు. విచ్చిక్ వైద్యముల నేర్పరుచుట కిది సమయముకాదని నెనెలు యుద్ధ సంఘాధ్యక్షుడు తెలిపెను.

కాథలిక్కుల దేశభక్తి

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 19:—అమెరికాలో కాథలిక్కు మతమువారు రందరము స్వామి భక్తిభరితులని మతగుగువులు ప్రవేశిండు విల్సనుగారికి విన్నవింపిరి.

మద్యమును నిషేధించుట

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 19:—మద్యములను తయారు చేయుటయు విక్రయించుటయు కూడదని యొకచట్టము నుప పాదించవలెనని డిమోక్రటుకక్షవా చేక్ గ్రేవముగనంగీకరించిరి

అమెరికా దినోత్సవము.

అండను, ఏప్రిలు 20:—నేడు అండనునగరమున అమెరికా దినోత్సవము జరుపబడినది. సమావేశమయిన మంత్రులును సెంటు పాలు దేశమునకు వచ్చిరి. పాటలు ప్రార్థనలుప న్యాసములును జరిగిని.

కనడా

కనడావారు అమెరికావారిని మెచ్చుట

బ్రూవా ఏప్రిలు 20:—మిత్రమండలి వారితో జేరి యుద్ధ మాచరించినందులకు అమెరికావారిని కనడావారి కామన్సునధ లో సర్ బార్బిస్ట్రాగారు కొనియాడిరి. మిత్రమండలివారు స్వభర్యవృత్తితో పోరుచుండుట జేసి అమెరికావారు దాని నామోదించి చేరిరిన నుడివిరి. అమెరికావారు మిత్రమండలి వారితో జేరి యుద్ధమునకు సిద్ధమగుట జూడ ప్రపంచమును నాగరికత గల ఏజాతివారు కూడ అన్యాయమున కోర్వబా ల రనియు అట్టిదే సంభవించినచో అన్ని జాతులవారును సాంఘికభావముతో కలసి క్షతు వెంత బలకాలి అయినను విడువక పోరి దేశమునకు రాంతయు, డేచుమును చేపూర్చెద రని స్పష్ట మగుచున్నది.

జర్మనీ

జర్మనీలో మందు కర్మాగారములందు

పనివాండ్లు సమ్మెకట్టుట

అండను, ఏప్రిలు 20:— జర్మను పత్రికలు దినదినము దేశమందు బయలిను అంతఃకలహములను గురించి ఘోషించు చున్నవి. జెర్మను మందుయంత్రకాలందు పనిచేయు కూలీ లందరు సమ్మెకట్టు తిరుగ పనులలో ప్రవేశించి పని చేయు చున్నారను వార్త అసత్యము. బుధవారము సరికి మందు కర్మాగారములయందు పని చేయుచున్న కార్మికులు 250, 000 మంది ఇంకను సమ్మెకట్టి యున్నారని లోకలాంజిగర్ పత్రిక తెలుపుచున్నది. గురువారమునాడు సమ్మెకట్టిన వా రందరు సమావేశమై పనిలో ప్రవేశించ కూడదనియు చాక్ సెలరు గారికి విజ్ఞప్తి చేసికొనటకు తీర్మానించుకొని రని 'వర్తమాన్' పత్రిక వ్రాయుచున్నది. సోమవార మంగళవార ములనాడు లీపుజిగ్గులో అనేకమంది మందుకర్మాగారముల లో సమ్మెకట్టిన కొలొనుగజటు ప్రకటించినది. ఆహారము చాలుటలేదని కూడ ప్రజలు గోల పెట్టుచున్నారు.

స్పెయిను

స్పెయిను దేశమందు

క్రొత్తమంత్రివర్గమువారేర్పడుట.

మాడిడు, ఏప్రిలు 20:— సెనెటు సభ సంఘాఢ్య ఘోషు పైసోరుప్రిటోగారు క్రొత్తమంత్రివర్గమువారి నేర్పరచిరి.

పూర్వమంత్రులు రాజీనామాల నిచ్చుటకు కారణము.

బ్యూకల అంతర్గాములచేయు దుండగములను కన్న లార జూచుచు తాటస్థ్యమును నిలుపుకొనుట ప్రజా ప్రాణనా శమునకు కారణభూత మగుటచే స్పెయిను ముఖ్యమంత్రి గారు తమ పదవిని వదులుకొనిరి. దేశీయులలో ఉదార హృదుగుడైన తాటస్థ్యమును వదులుట కంగీకరింపరైరి.

క్రొత్త మంత్రివర్గమువారి ఆభిప్రాయము.

క్రొత్త మంత్రివర్గమువారు ఉదారభావులు కాని తాట స్థ్యము వీరి ముఖ్యోద్దేశము.

నార్వే

సిరునొకను ముంచుట

క్రిస్టియనియా, ఏప్రిలు 19:—సిరునొకను ముంచినపుడు జర్మనునావికులు నొకనునొకమొనిరి. నలుగురు చనిపోయిరి. మరియు నొకలోనివారెక్కిన పడకలమీదనుడ గుండ్రను వదలిరని విచారణలో స్థిరపడినది.

ఉత్తర బీహారులో గాంధీగారిపై జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు జూరీజేసిన ఉత్తరపు సందర్భమున 'హిందూ క్రానికల్' పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—బీహారు దొరతనమువారి ఆభిప్రాయము ఏమైనను ఇండియా దొరతనమువారు మాత్రము గాంధీగారిపై జూరీజేసిన ఉత్తరపును రద్దు జేయుటందే మానము ప్రవహించదని నమ్ముచున్నాము. బీహారు దొరతనము వారి ఉత్తరపు కేవలము శాస్త్రవిరుద్ధము అన్యాయము.

ముఖ్య సమాచారములు

చర్యముల ఎగుమతిని దొరతనమువారు నిలుపుజేసిరి.

హైదరాబాదు రెసిడెంటుగారు సపరివారముగ ఉదక మండలమునకు ఈ నెల 20 వ తేదీని వెళ్లిరి.

ఇండియా బర్మాలుకు నడదు ఆర్థిసరి తంత్రివాస్త్రులు చాలకాల మాపబడును.

గోదావరిజిల్లా పరివెలయందలి ఆంధ్రభారతీనిలయ మునందు 15 వ తేదీని జరిగిన సభయందు భాండాగారమునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులను నియమించిరి.

వైగు వ్యాధిగలవ ఈ నెల 14 వ తేదీతో నంతమగు వారమున హిందూదేశమునందంతట కలిసి 1824 గురు మృతి నొందిరి. 15852 కి వ్యాధి సోకినది.

దక్షిణయిండియా వైదికసంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము బెంగళూరులో మే నెలలో ద్రవిడ మహాజనసమావేశము జరుగును. చాలమంది పండితులు వచ్చెదరు.

విక్రమోలు అనపర్తిస్థైర్యులయ్య 8-12-16 వ తేదీని రైలుబండిలో మంటలు లేచుటకుగూర్చి జరిగిన విచారణలో గాను నిలువ దౌర్బల్యానికి విస్తారముగ వెడలుటచే నది యంతికి మంటలు లేచినవని స్థిరపరచిరి.

దక్షిణాదివారు గూడ తమకొక విశ్వవిద్యాలయము తిరుచనాపల్లిలో గావలయు ననుచున్నారు. తిరుచినాపల్లి జిల్లా విద్యాసభవారి తీర్మానమును జదివి ఆంగ్లములు సంతసించెదరు. కొలదికాలములో దక్షిణజిల్లాల నన్నింటిని ఒక రాష్ట్రముగా జేయవలసినదని మాతమిగ సోదరులును కోరెదరు గాక.

కొచ్చినుండి బొంబాయికి వెళ్లుచున్న కళ్యాణపాసగు తెరచాపటడ బెయ్యూరును చేరునంతలో చుక్కాని విరిగి నందున మునిగిపోయినది. దానిలో మిరియాలు మున్నగు సరుకు లుండెను. లక్షరూపాయలు నష్టముకలిగినది. ప్రాణనష్ట మేమియునులేదు.

రావుబహదరు కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు నేడు మొయిలుట్రెయిను మీద చెన్నపురికి వచ్చి ఆదివార సోమవారములు ఎగ్జాంట్లలో డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి గారింటనుండి పిమ్మట బెంగళూరుకు వెళ్లెదరు. పంతులవారిని చూడగోరువారు డాక్టరుగారి మందిరమున చూడ నవకాశము గలదు.

పంజాబు, విశ్వవిద్యాలయ పటాలములో చేరుటకు భృతకరీరులకు విద్యార్థులు 114 గురు అప్పులుగానున్నారు. ప్రత్యేకముగ పదాతుల పటాలము నేర్పరచుటకు ఈసంఖ్య చాలదు. సాంకేతిక కార్యమునకు వీరి విద్యాప్రతిభ సాను కూలపడును. అందుచే వీరిని సాంకేతికపటాలముల క్రింద నియమించెదరు.

మితిమీరిన పూర్వాచార పరాయణత్వమున కిదిచక్కని దృష్టాంతము. సింధుదేశమున పీకార్కురమున మొక విశోదసమావేశము జరిగినది. ఆసభలో శ్రీవిద్యును గూర్చి యొక తీర్మానము నుపపాదించుటకు ఉపాధ్యాయుని యగు దయయంతికన్య గారినికోరిరి. ఆమె యుపన్యసింపరాగ సభలో చాల నల్లరికలిగినందున సభను చాలింప వలసివచ్చినది. పురుషుల సభలో శ్రీ యుపన్యసింపుట వారికి మహాపరాధముగ తోచెనట.

మాడవ వైష్ణవసభ:—ఉదయ పరపతిలో ఈనెల 20 వ తేదీని మొదట సమావేశమైనది. తిరునల్వేలి చుట్టుపట్ల గ్రామాదుల వారందరును గొప్ప భిక్షనమునందు సమావేశమైరి. ఈ సభకు అగ్రాసనాధిపతిగా యెన్నుకొనబడిన వైద్యరత్న పండిత గోవిందాచార్యులగారు యీ రోజుననే మొహూరు నుండి విచ్చేసిరి. ఆ యూరిలోని వైష్ణవ సభవారు వారికి మనః పూర్వకముగ స్వాగత మొసంగి రైలుస్టేషనునుండి విడిదియొద్దకు గొప్ప యుత్సవముతో తోడుకొని వచ్చిరి. తదితర గ్రామములనుండియు యితర జిల్లాలనుండియు ప్రేక్షకులును ప్రతినిధులును యనేకులు విచ్చేసిరి.

హిందూదేశమునుండి ఇతర దేశములకు వలసజోవు కూలీల విషయమయిన వ్యవహారములను విచారించుటకయ మే నెలలో లండనులో జరిగు సభలో లార్డు విలింగుటన్, మరెయొక ఇండియా ఆఫీసు ప్రతినిధి, సింహ, మెస్టను గారలు, కన్నలు కెన్నడీ, మాన్ బ్యాంకుగారలు ఇండియా ప్రతినిధులుగ నుండెదరట! హిందూదేశస్థుడు సింహ గారు తప్ప మరి యెవ్వరునులేరు. ఈ వ్యవహారమంతయును మనప్రజలకు సంబంధించిన దయినప్పటికి మన వాడొక్క డు మాత్రముండుట సంతృప్తికరముగ లేదు. న్యాయండియా పత్రిక వ్రాసినట్లు ఈవలస పద్ధతిని గురించి యావజ్జీవమును ధారబోసిన గాంధీ గారిని, పోలకుగారిని ఈసభలో జేర్చుట కేవలము న్యాయ మేగాక అనారమును నగుచున్నది. అటుల ప్రభుత్వమువారు చేసేదరు గాకయని కోరుచున్నాము. సింహగారికి ఈవ్యవహారముతో అంతపరిచయము, అంతగాలేదు. స్వానుభవము అసలే లేదు. తక్కిన వారందరును ఎంత దేశ బాంధవులయినను పరాయివారు మాన్ బ్యాంకు గారి కేవల పద్ధతిని విచారించి రట. అందువలన ఎక్కువప్రతినిధులుగా నియోగింప బడినాడట. ఒక్కొక్కప్పుడు ఈ ఎక్కువప్రతినిధుల కొంప ముంచుచుండును. బంధక వ్రాతము విషయమయి మెస్టెలు చిరుకలలుగారి రిపోర్టుచేసిన ఉరినుండి తప్పించుకొనుటకు దేశమంతయు ఆందోళనముతో దద్దరిల్లరలసి వచ్చెను. మాన్ బ్యాంకుగారి లక్ష్య పద్ధతినమును ఈ విధముగానే ఉపయోగ పడకుండును గాక.

చెన్నపురి బకారు రిపోర్టు

21-వ తేదీ శనివారము ఏప్రిల్ 1917.

	రు. అ.
వియ్యము క్రొత్తవి 28½ పళ్ల బస్తా	6-15-0
డిటో పాతవి 29 ప.	7-6-0
జొన్నలు 28 ప.	8-8-0
ధనియాలు భారవ 1-కి	45-8-0
నెయ్యి మణుగు 1-కి	16-0-0
మిర్చి క్రొత్తవి బుట్ట 1-కి గుంటూరు	80-0-0
డిటో పాతవి పరికాయ	90-0-0
పొగాకు	210-0-0
దూదికొత్తది మార్చి, వాయిదా	285-0-0
కందులు బస్తా 58 ప.	9-2-0
నువ్వులు 11 ప	3-8-0
ఉలవలు ప- 48బ 1-కి	6-0-0
చింతపండు భారవ 1-కి	80-0-0
పసుపు బా. 1 కి	92-0-0
చక్కెర మ. 1 కి	4-4-0
జెల్లము ,, 1-కి	2-4-0
కొబ్బరి మ. 1-కి	6-0-0
పోకలు మ. 1-కి	15-0-0
ఉప్పు బస్తా 46 బైటికి 3-4-0 చిల్లరకు ప1-కి	1-3-0
తోళ్లు పా 1-కి	1-10-0; 1-0-0; 0-12-0; తెల
నీలిమందు మ. 1-కి	85-0-0
గు- సవరనులు 1-కి	15-12-0
రాజీ సవరను	17-0-0
ప్రెంచికానులు	5-0-0
బంగారము	6-15-0
వెండి	94-0-0
గవర్న మెంటు పత్రములు	83-4-0
సీమచేరు సెనగ బా 1-కి	27-0-0

గవర్న మెంటు పత్రములు.

	1913-16
నూటికి 4 వడ్డీవి (1916, 17 తీర్చునది)	88 మొదలు 90 వరకు
టర్ని సెలిబులోను 4-వడ్డీవి (1915-16)	94 మొదలు 96 వరకు
రిక్టీ వడ్డీవి (అంతా అప్పు)	66 మొదలు 69 వరకు
రివడ్డీవి (1896-97)	56 మొదలు 58 వరకు

దంత మారము

డబ్బి 1-కి నెల రూ 0-2-0 12-కి రూ 1-2-0
ఈ దంతమార్గముతో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లుగట్టిన దును. చిగుళ్ళునుండి రక్తము ప్రవహించుచుండును. నోడుద్గ్రంథము లేక యుండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
అమృతాంజనం డిటో, మదరాసు.

నాటక వార్తలు

నైతిక విచారణ
(నిన్నటి తరువాత)

నైతిక సంబంధమైనదియే జాతీయవ్యక్తిక మైనదియే కావలయును సునర్పించుటనందున నైతిక సేవనుండి తప్పింప వలసినదను ఈగిలు (యూనైటెడ్ క్రైస్తవ సంఘమునకు చేరియున్నాడు) గారి విన్నపము మన్నింప బడలేదు.

నైతికముల కావార పదార్థములను సప్లయ చేయుచుండిన ఎఫ్. ఇ. హూపరు (మేకేడోవెలు కంపెనీ) గారి విషయము నెల్లెనునకుమిటివారవత మొనర్చుచున్నది. ఇంబర్బు కంపెనీలో పని చేయుచుండిన హాట్టినుసుగురి విషయమై గూడ నైతికమిటివారు తీర్మానింతురు.

సి. జోన్నగా రిదివారలోనే నమోదుచేయబడియుండిన తాము ట్రాస్టియారు బోనసుండియని చెప్పి మినహాయింపును కోరిరి. బహుశా ఉద్యోగి నడుగ వలసిన దని సంఘమువారు తెప్పిరి. ఆరుమాసములకు పైనిక సేవనుండి తప్పింప వలసినదని నోటిఫికేషన్ గారికి "అల్లాసగ న్యాయములేదని" చెప్పిరి. నోటిఫికేషన్ పక్షమున తోడ్పడువత్తీయ మెరిడిట్ గారు నైతికసేవనుండి తప్పింప బడిరి.

యూద్ధవిషయమై వారతనమువారితో కొన్ని కంట్రాక్టుల కొరకొనియున్న సాండ్స్ గారినిగూర్చి నెల్లెనును కమిటి విచారించ వలసియున్నదని సంఘము వారనిరి. గ్రీనుగారును వారి సహకారు లిరువురును వారతనము వారి పనినిదనుండుటచే నైతికసేవ చేయ నక్కరలేదు. తరువాత కింగ్స్లెగారి దరఖాస్తు విచారించబడెను. కాని పీరుమాల్లెము నైతికమునండి తప్పింప బడలేదు.

సమృద్ధముగ మందు నిచ్చుటకు మరెవరును లేరుగాన మమ్ములను తప్పింపవలసినదని నోట్లు స్మిత్తు, జి. ఎమ్. స్మిత్తు గార్లతో వారి దరఖాస్తులు తెల్లెను కమిటివారి తీర్మానము నిమిత్తము నిలువయుంచబడెను. సావాలెన్ కంపెనీకి చెందిన ఆర్. బి. మెంజుగుగార్ల దరఖాస్తు మున్నగు ఆరుగురు విషయమై దరఖాస్తుపైటగా వారి ప్రాధికారముగీరింపబడలేదు.

బ్యాంకి ఉద్యోగియులను నైతికసేవనుండి తప్పించు విషయము నిపును తీర్మానింపక కొంతకాల మాపకలసినదని మదరాసు బ్యాంకుకు సంబంధించిన సర్ జెర్నాల్స్ హంటరు గారు కోరిరి. వారి కోరిక మన్నింపబడెను. (విచారణముగియ లేదు)

నేటి విచారణ.

నేటి దినము విచారణ మరల ప్రారంభింపబడినది. ఈ దినము విచారించబడిన కేసులన్నియు ప్రభుత్వోద్యోగులకు సంబంధించినవి.

హెచ్. ఎన్. సి. కామెట్ గారు (బిన్నీ కంపెనీలో ప్రభుత్వము వారి ఏజెంటు) దేశమునకు ముఖ్యమైన సేవచేయుచున్నందున తన దరఖాస్తు సంగీకరింప వలెనని కోరిరి. ఈ యుద్యోగమున నున్నంతకాలమువారు నైతికవర్గమున జేరవలసినదని కోర్టువారు చెప్పిరి.

నేమనల్ బ్యాంకులోని 7 గురి తరఫున బ్లాకుగారు అప్లికేషన్ చేసిరి. అత్యంతమైనప్పుడు వారి విషయమును గూర్చి యోచించెదమనియు అవకాశ మున్నప్పుడు నైతిక పనిని జేయవలెనని అధికారులు చెప్పి అప్లికేషన్ చేసిరి.

చెట్టింగురూపం ఎల్లెక్ట్రిక్ కంపెనీలోని లేయర్లగారు తాము మందు సామగ్రి విషయమున పనిచేయు చున్నామని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి యొద్దనుండి సప్లీకేటు తెచ్చుకొను నెడల యోచించెదమని కోర్టువారు చెప్పిరి. మలయ దేశపు కలసరివిషయమున పనిచేయుచున్న డాక్టర్ గారి విషయమును ప్రత్యేక సంఘము వారి విచారణకు నిలిపి వేయబడెను. కెటిల్ హోల్స్ కంపెనీలోని కర్టిసుగారు మందు సామగ్రి విషయమున పండితులనియు వారి సేవ అత్యంతమైనదియు ఆ కంపెనీ వారుచెప్పిరి, కర్టిసుగారికి సెలవొసంగిరి.

కెటిల్ హోల్స్ గార్ల చెన్నపురియందే పనిచేయవలెనని కోర్టువారు చెప్పిరి.

ఆస్ట్రేలియన్ టెక్నికల్ సర్వీసులోని మేజరు కార్మ్యుగారు వాదించవారికి సెలవొసంగబడెను.

చెన్నపురి కలెక్టరుగారు రియల్ ఎస్టేట్ లోను, కాసన సర్కిల్ లోను వారి పనిచేసిన అప్లికేషన్ వాదించి, పోలీసువారికి సెలవొసంగవలెనని చెప్పిరి. పోలీసువారి విషయమున కేసును బంధించి ప్రభుత్వముగారు పనిచేయు కోర్టువారు కేసు మనకనుగొని

యూగ్రిఫీనుగార్లది. పోలీసు, గుమాస్తా జెయిలు, మెరీనుకాపుల విషయమున ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపును గలవని కలెక్టరు గారు చెప్పిరి. పల్లికు మర్కటాళివారికి పూర్తిగా, ఇతరులకు విదేశములందును పనిచేయుకుండునట్లు చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు పోలీసు, జైలు, గుమాస్తా మెరీను వారికి సెలవొసంగబడెను. తక్కిన వారికి కొన్ని మరతు తేర్పులుపబడెను, గోల్డెన్ ట్రాడ్ కంపెనీలోని టాడ్ గారు 6 మాసముల వఱకు సెలవొసంగ వలెనని కోరి మెడికనులు సర్టిఫికేటు నిచ్చిరి. సెలవొసంగబడెను. ఉత్తరాగ్రాటు జిల్లాలో కొందరి తరఫున జిల్లా కలెక్టరుగారు వ్రాసిరి. వారికిని సెలవొసంగబడెను. ఆస్ట్రేలియను గుజ్జుముల కంపెనీవారు తమ ఉద్యోగుల విషయమున అప్లికేషన్ సెలవొసంగబడెను. నైజాక్కు గారు (చెన్నపురి పల్లికు మర్కటాళి ఇంజనీరు) భర్త చింత సలిపి బైబిలులోని వాక్యములను మున్నగువానిని వివరించి వాదించిరి. కోర్టు జరుగుచున్నది.

పాగాకు.

అడుగున గులకరాయిగలిగి నైవ బంకమట్టిపొరగల చలువభూమి పాగాకుపంటకు మిక్కిలి ప్రశస్తమైనది. మధుర జిల్లాలోనుండు డిండిగల్లునర్సయ్యం భూమి ఎట్టమట్టి పొరగాని బూడిదెరంగునున్నగాని కలిగి నైవచెప్పిన రకము భూమి అయియున్నది. కృష్ణానదీవర జిల్లాలో కేవలము ఒండుము. ట్టిగల లంకభూమిలే దానికి శ్రేష్ఠమైనవిగా ఎంచబడుచున్నవి కృష్ణాజిల్లాలో విశేషము పాటియట్టిభూమిలో పాగాకుపండించెదరు. చాల ప్రదేశములలో ఉష్ణసీత్యబావికింద పండి పాగాకు మంచిరకమని ఎంచబడును. డిండిగల్లునర్సయ్యం రయితులు సెన్టెంబరునెలలోగా మొదటిపంట ధాన్యమును పండించి రెండవపంట పాగాకు నాటుదురు. మొదటి కంటు ధాన్యమును పండించి తరువాత పాగాకు నాటియెడల బాగా పండుమగాని జొన్న వేసినతరువాత పాగాకు నాటియెడల అంతబాగాపండదు. భూమిని సెన్టెంబరునెలలో దున్నుదురు. భూమినుమారు 5 అంగుళములలోను తెగేటట్లుగాను గడ్డలు నలిగి పొడిపాడి అగునట్లుగను 3 పర్యాయములు దున్నుదురు. ప్షము మరిసిన వెంటనే దున్నినయెడల ముద్దలు కట్టునుగాన అప్పుడు దున్నరు.

వెంట కట్టుట.

డిండిగల్లు సమీపమున ధాన్యపుపంట కోయగా పొలములో ఒక నెలవరకుగాని ఆరువారములవఱకుగాని ప్రతిరొత్తి గొట్టెలను మేకలను మందకట్టుదురు. శీఘ్రముగా దున్నకనే ఈమేకయెరువు చాలకాలము ఎండనిచ్చుటవలన దానిలో నుండు ఔరమంతయు పోయి యెరువు ఉపయోగపడనైనదగును. భూమి పొడుగాటిచీలికమప్పుగాజేసి మందకట్టి మేకయెరువును వెంటనే దున్ని జేసినయెడల దాని ఔరము పోకుండా నుండును. గ్రామములోని చెత్తయు బూడిదె వగయిరాలు కూడ చేలకు వెంట కట్టవచ్చును.

నారుమర్చు.

నారుమర్చు తగినంత జాగ్రత్తపుచుకొని చేయరు. అది 5 అడుగుల పొడుగును 5 అడుగుల వెడల్పును ఉండును. అవి యొడవు నెండి వానను తడిసి గాలికి మరుగులేక యుండును. చీడయు ఇతర పురుగులను పట్టునని వెంట అంతగా కట్టురు. విత్తనమునదల్లి మట్టిని చేతితో విత్తనములపై కప్పి వేయుదురు. తరువాత ఒక నీటికాలుర త్రవ్వ నీరుపెట్టుదురు. ఇందువలన మట్టిలోనికి నీరుపారుదల అగునట్లు విత్తనములు కొట్టుకొనిపోవును. అక్కడ మొక్కలు మొలకవు. నీరు పెట్టి నతరువాత భూమి పైకెక్కుటకు గనక మొక్కలు బాగా పెరుగకపోవుటయు చాల మొక్కలు వాడిపోవుటయు తటస్థమను. ఈ యిబ్బంది కలుగకుండ ఉండుటపై నారుమర్చు 12 అడుగులపొడుగును మూడడుగుల వెడల్పును గలవిగా చేయవలెను. ఒక యకరమునకు అట్టి నారుమర్చు 14 చాలును. ఇంతేకాక పీల్చినయెడల నారుమర్చు ఎండతగలకుండా ఉండ నిచ్చుటయు తత్తిమృద్ధాభూమికంటె ఆరున్న కొంచెము పెక్కుగా చేసి ప్రతిమడిమట్టు నీటికాలురలు త్రవ్వ నిండానిన పెట్టుచుండవలెను. విత్తులుచల్లినతరువాత నారుమర్చుకు నీటిచిలు గుడుతో నీళ్లుచల్లుటయు అడుగుభూమి పదునుగానుండుటకు మర్చుచుట్టు త్రవ్విన కాలువలనిండా నీరు పెట్టుటయు మంచిది. నారుమర్చుకు బూడిదెయు బాగామగిన వెంటయు పోయవలెను. ఒక యకరము భూమి నాటుటకు నారుమర్చు పెద్ద మిల్లిగరిటెలు విత్తులు చాలును.

నాటు వేయుట.

నారుమెలకలెత్తిన 6-7 వారములలో మూడుఅడుగుల వేయును. అప్పుటికి ఆకులు 3-4 అంగుళముల పొడుగుండును. గనక నాటుటకు తగియుండదు. నారు నాటుటకు సిద్ధమైనప్పుడు ప్రొద్దుటిపూట నారుమర్చుకు నీరుపెట్టి నారు పీకి సాయంత్రము నాటువలెను.

నారు నాటుకప్పుడు భూమి దున్ని బోడులుచేయవలెను. నీరుపెట్టి బోడుల ప్రక్కను నారునాటువలెను. బోడులు రెండేసిఅడుగుల దూరముగాను మొక్కలు ఒకదానికొకటి 15 మొదలు 18 అంగుళముల దూరముగాను చాళ్ళగా నాటువలెను. మధ్యకొమ్మలు వేయకుండా ఆకులు బాగా పెరుగుటకు ఎడమండును.

నీరుపెట్టుట.

నాటువేసిన తరువాత ఎప్పుడైన రోజువిడిచికోజు నీరు పెట్టినప్పటికి మూడురోజులవరకు ప్రతిరోజుయమున నీరు పెట్టవలెను. తరువాత బివ్వటం పెట్టెవరకు మూడురోజులకు ఒకసారియు అటుపిమ్మట రోజువిడిచి రోజును పెట్టవలెను. నాటువేసిన తరువాత కలుపుచేయముగా పెరుగును. అయితే నాటుమూడువారములు పెరిగిన తరువాతనే పాపటలోలుదురు నాటివేసిన 5-6 వారములకు గడ్డలను తిరిగి ముక్కలుతో చితకకొట్టుదురు. నైపున్న మెత్తగాను పొడిగాను ఉండవలెను. ఇది ఒక చాలువిడిచి ఒకచాలు నీరు పెట్టి పాపటలోలుటవలన కలుగును. ఇందుకు తక్కువనీరు పట్టుటయు గడ్డచున్న పొడిగానుండుటయును ఏకమను:—వ్యవసాయము.

బందరునందలి భక్తిప్రచారణి హామత్తువారి 1907 వ వత్సరపు ఉన్నతవిషయమిది పరీక్షకు భగవద్గీత 11 వ అధ్యాయములోని స్లోకంబులన్నియు కంఠపాఠము వీనికెల్ల తెలుగుభాషయు తెలిసియుండవలెను. గతసంవత్సర పరీక్షకు నియమించిన కంఠపాఠి విశ్వనాథంగారిచే రచింపబడిన రామకృష్ణహామహాన జీవితము—ఉపదేశములు అను పుస్తకములో జీవితమును ఉపదేశములలో 226 మొదలు 275 వరకు ఉపదేశములు మాత్రము. ద్రోణరాజు సీతారామరావుగారిచే రచింపబడిన "భారతవీరులు" చెన్నపురిలోని ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండుకంపెనీ వారిచే ప్రచురింపబడిన కుచేలోపాఖ్యానము టీకాతాత్పర్యహితము. దరఖాస్తులన్నియు 1917 వ సంవత్సరం మేనెల 30 వ తేదీ లోపల కార్యదర్శులలోనొకరగు గొడుగుపేట కాపురమ్మలు శ్రీమాన్ మరంగంటి పాఠశాలధి. వి. ఏ. గారికి జేయవలెను.

Oriental Govt. Security Life Assurance Co. Ltd.,
India's Premier BOMBAY India's Model
Company 1874 Institution
Funds over 5 crores. Claimspaid nearly 15 crores

WAR-TIME BONUS.
A Triumph of Administration.
The results of the recent valuation have proved eminently satisfactory in spite of present seriously adverse conditions, and the Directors have now declared
A BONUS OF 3 % on the sum assured to Whole Life Policies in force for the whole of the Triennium 1913-1915
Other important & Generous declarations.

WANTED Active and Influential Agents at:—
Anantapur, Chittoor, Cuddapah, Masulipmtam
Kurnool, Vizianagaram, Rajahmundry, & Chioacole.
Liberal Terms—Personal Security required. Apply stating age, experience, & guaranteed business, to
THE AG. BRANCH SECRETARY,
ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,
POST BOX No. 8, MADRAS.
ది ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.
ఇండియాలోకెల్ల బొంబాయి. ఇండియాలోకెల్ల పెద్దకంపెనీ 1874 శ్రేష్ఠమయిన కంపెనీ 5 కోట్లపైన నిధి. 5 కోట్ల చెల్లింపు యుద్ధకాల బహుమానము. వ్యవహార విజయత్వము. ఇటీవలబరిగెన వ్యవహార మదింపుతెక్కల పర్యవసానము ప్రస్తుతము కాలము బెట్టిగనున్నను, చాల తృప్తికరముగ నున్నది. 1913-15 మూడుసం. కాలములో అరులులో నున్న ధానజీవ భీమాబకని, భీమాచేయబడిన మొత్తముమీద 3% బోనసును, ఇంకను ఇతరముఖ్యమును గరనమును అగు ప్రకటనలను డైరెక్టరులు వెల్లడించిరి. (672)

THE GREAT WAR.

German Preparations on the Northern Front.

Spanish Premier Resigns & New Cabinet Formed.

[REUTER'S AGENCY].

GREAT BRITAIN.

Notable Proposals.

LONDON, April 20.

Mr. Fisher scored a triumph in the House of Commons yesterday and his proposals were unanimously approved. They are described as marking a new educational era. The bulk of the increase in the estimates is due to an increase in the teachers' salaries. The proposals include the raising of the school age to fourteen, the development of agricultural education in village schools, liberal scholarships and maintenance grants for the poor in secondary schools and universities, the reduction of the multiplicity of examinations, and national physical training.

Peace Negotiations Suggested.

M. P.s Pointed Answer to Colleague.

LONDON, April 20.

In the House of Commons Mr. Byles suggested that peace negotiations should be entered into. Mr. Swift McNeil said "It will be time enough to consider peace proposals when the Germans cease to blow up hospital ships."

Mr. Bonar Law said "that is a better answer than my own which was in the negative."

British Steamer Output.

LONDON, April 20.

The shipping controller announced that the output of steamers over a hundred tons for six months ending December was less than the estimate, but the output by March exceeded the estimate, being at the rate of over a million tons a year. No ship of fourteen thousand tons has been ordered, but the policy is being carried out of building seven ships of two thousand tons each, instead of one of fourteen thousand. Three types of standard ships are contracted for. They are approximately five thousand three thousand and two thousand tons respectively.

America Day Celebration.

Service in St. Paul's.

LONDON, April 20.

To-day was America day in London. Respective flags were everywhere entwined and a formal celebration at St. Paul's was crowded. The King and Queen sat under the dome with the members of the Cabinet and the late members, diplomats, and high commissioners behind. The service opened with the singing of "Oh God, Our help in ages past," and then prayers and thanks were offered for the entry of the United States, Victory of the Allies and a lasting peace after which the battle hymn of "Republic" was sung to the tune of "John Brown's body." The American Bishop of Philippines preached an eloquent sermon on righteousness. He said the Allies were fighting for the great commonwealth of mankind. Our war was to destroy war. The British and the American national hymns were then played.

FRANCE

French Shipping.

Week's Traffic and Losses.

LONDON, April 20.

A French official communique says that, during the week ending April 15th, 750 merchantmen arrived at French ports and 603 sailed. Four were sunk and five unsuccessfully attacked.

French Mission to Russia.

LONDON, April 20.

PARIS—French mission that is to proceed to Petrograd will include Thomas, Minister of Munitions.

RUSSIA.

Russian Army Congratulations.

Early Co-operation Promised.

LONDON, April 20.

PARIS.—General Alexiëff, the Russian Commander-in-Chief, has telegraphed to General Nivelle the Russian army's joy at learning of the magnificent French successes and its ardent wish that the efforts in which the Russian army was resolved to participate at the earliest moment should be crowned with final triumph. General Nivelle replied congratulating General Alexiëff on his definite appointment as Commander-in-Chief. He says "The French army will rejoice to learn that the Russian army will soon join our efforts against the common enemy."

SPAIN.

New Cabinet Formed.

LONDON, April 20.

MADRID.—Signor Prieto, President of the Senate, has formed a Cabinet.

Cause of Resignation Explained.

LONDON, April 20.

The Spanish Premier, M. Romanones, resigned because he is convinced that the submarine war is so hurtful to the life of the nation that continued neutrality may become impossible, but he finds that a large section of Spanish opinion, even Liberal opinion, is unwilling to follow him.

New Cabinet's Policy.

The new Cabinet is Liberal but Neutralist.

AMERICA.

Shipbuilding in U. S. A.

Merchantmen before Dreadnoughts.

LONDON, April 20.

WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary for the Navy announces that he is considering the temporary suspension of the construction of capital warships in order to concentrate on the building of merchantmen.

Nicaragua Supports U. S. A.

LONDON, April 20.

Nicaragua has notified its approval of the United States' declaration of war against Germany.

Recruiting for U. S. Army.

Selective Draft System Favoured.

LONDON, April 20.

WASHINGTON.—The Chairman of the Senate's Military Committee has reported in favour of the selective draft system for raising troops.

He says it would be folly, at this late day, in the light of Britain's experience, for us to begin with volunteering.

Prohibition of Alcoholic Liquors.

LONDON, April 19.

WASHINGTON.—Democrat Caucus has voted in favour of introducing a bill during the present session to prohibit the sale and manufacture of alcoholic liquors.

Catholics Loyalty.

LONDON, April 20.

BALTIMORE.—Catholic archbishops of the United States have written to Wilson pledging whole-hearted loyalty of the Catholics of the United States regarding the war.

Canada's Tribute to U. S.

LONDON, April 20.

OTTAWA. In the Dominion House of Commons, Sir George Foster paid a tribute to the action of the United States in joining the Allies. He said this was the result of its conviction that the Allies are morally in the right.

Sir Wilfred Laurier said that the entry of the United States vindicated the principle that any nation which pretends to be civilised must side with the Allies, that there is solidarity among all nations and that the law of 'might is right' cannot for ever go unchallenged.

GERMANY

Internal Troubles in Germany.

Strikes in Ammunition Factories.

LONDON, April 20.

Internal troubles are more and more occupying the German Press. Semi-official Berlin telegram announcing the termination of the great strike of munitions workers in Berlin on Monday is now admitted to have been premature and the "Lokalanzeiger" states that quarter of a million workers in five factories were still on strike on Wednesday. The "Vorwaerts" says that the meeting of the strikers on Thursday resolved not to resume but to send deputation to the Chancellor. The "Cologne Gazette" reports that various strikes occurred in Leipzig on Monday and Tuesday and also that there was great demonstration at Stotteritz to protest against the scarcity of food.

RUSSIAN FRONT.

German Menace to Petrograd.

Significant Concentrations.

LONDON, April 20.

PETROGRAD.—The General Staff communicates that the Germans are concentrating naval and military forces on the northern front. Numerous, including river steamers, have been assembled in the Baltic ports and a portion of the German fleet has left Kiel for Danzig whence it would proceed to Libau. It is thought that the Germans are contemplating a descent on the rear of the Russian right flank in the neighbourhood of the Gulf of Finland threatening Petrograd.

TELEGRAMS.

Russian Artillery Activity.

LONDON, April 20.

A wireless German communique says:—Russian fire is more active between the Pripiet and the Dniester.

WESTERN FRONT.

French Capture Four Villages

And Important Trench Systems.

LONDON, April 20.

A French communique says:—Between the Somme and the Oise there was lively cannonading. The enemy north of the Aisne under vigorous pressure continued to retreat towards Chemin-des-Dames. We occupied the villages of Aizy, Jouy, and Laffaux and captured Fort Conde. We maintain close contact with the enemy. We captured after a sharp action a strong point north of Hurbise taking five hundred prisoners and two guns. We made great progress west of Berniercourt. There was a violent artillery duel in Champagne in Moronvillers and Massil. We extended our positions north of Le Mont Haut and replied to counter-attacks. We brilliantly carried a strongly fortified trench system on a front of two kilometres connecting Auberville Woods and Moronvillers and drove back the enemy towards the southern outskirts of Vaudesincourt taking one hundred and fifty prisoners. Artillery was active on the left of the Meuse in the direction of Morhomme.

French Offensive Reviewed.

Satisfactory Results.

LONDON, April 20.

Reuter's correspondent at French headquarters wires that the French are entirely satisfied with the results of the new offensive hitherto. The capture of the Ostel-Courtecon line is of first rate importance as those places are enormously strong positions. Their compulsory retirement imperils the very powerfully organised enemy line from Vauxaillon to Port-de-Conde. The capture of Nanteuil-la-Fosse threatens the centre of the enemy defence system. The whole enemy line facing the west is threatened from the rear by the capture of Vailly and the advance beyond Ostel. The Germans are bitterly contesting every yard of ground and crowd their lines with men fighting till the last moment. They are often obliged to abandon guns. Two divisions which counter-attacked against Juvincourt were literally cut to pieces by the French artillery. Eighteen new divisions have been identified from prisoners since the beginning of the battle.

German Version of the Fighting.

A wireless German official telegram says:—French Army orders which have been found to indicate the far-reaching objects of their attack on the 16th which failed. The French only approximately attained their tactical aims, to say nothing of their strategic objects. The French attack on the night of the 17th near Braye succeeded near the Laville-aux-Bois forest. The position had become unsuitable and we established a rearward fortified line. New fighting has developed in Champagne north-westward of Auberville and it was very intense this morning owing to the introduction of further forces.

Further French Progress.

LONDON, April 20.

French communique says the enemy artillery was active during the night south of St. Quentin. Ours vigorously replied. We made appreciable progress in the Laffaux region, took forty prisoners and repulsed counter-attacks in this sector. We carried by grenades several trenches on the Vauclere plateau and southeast of Courcy, gained ground east of the Loivre by a well executed operation. We took 250 prisoners. Our barrage and machinegun fire nullified three strong counter-attacks in the Moronvillers region with very heavy enemy losses. We took prisoners. Ten enemy aeroplanes and two captive balloons have been brought down since 16th inst.

WAR AT SEA.

Sinking of the Syr.

LONDON, April 20.

CHRISTIANIA.—Inquiry into the sinking of the Norwegian steamer "Syr" ("Snar") confirms the statement that the submarine fired on lifeboats while the German sailors robbed the ship. Four men were killed in lifeboats.

BRIEF TELEGRAMS.

The Postal Express Train conveying the Inward Foreign Mail left Bombay yesterday at 17-40 hours.

Mr. Stuart M. Fraser, Resident at Hyderabad, with his personal Assistant Captain Selling, left for Ootacamund yesterday. The usual salutes were fired this morning.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India" Legislative Department:—As a result of enquiry into the election petition, Governor-General in Council declares that the Hon'ble Mr. Abdur Rahim (Bengal) was duly elected.

It is notified that there is a severe outbreak of plague in Aimere city and intending visitors to the Khwapa Sabheb fair are warned of the danger they will incur by attending the fair.

Mr. B. S. Carey, C. S. I., C. I. E., V. D., Commissioner, Sagging, Burma has been appointed a member of the Burma Legislative Council in room of the Hon'ble Lieutenant Colonel E. C. Townsend, I. A., resigned.

The notice issued against Mr. M. K. Gandhi under Section 144 Criminal Procedure Code has been withdrawn. The result of its proceedings taken against him for disobedience of the law will be filed.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

SIMLA.

Alliance Bank of Simla. Extraordinary General Meeting.

SIMLA, April 20.

An extraordinary general meeting of the Alliance Bank of Simla was held at the head office of the Bank this afternoon. There was a large gathering of shareholders. Mr. E. O. Buck, the Chairman, spoke at considerable length on the proposals to absorb the Bank of Rangoon Ltd. and to take over a considerable portion of the Bank of Upper India through the Trust of India. He also proposed that the Bank's capital be increased from 80 to 100 lakhs. Mr. Buck also made an important statement regarding the bank's policy towards the War Loan.

The meeting adopted the following resolutions:—(1) That this meeting approve and confirm the provisional arrangements made by the directors of this bank for the absorption of the Bank of Rangoon limited and of the arrangements for the taking over of such offices and approved business of the Bank of Upper India as the Bank may select upon the terms mentioned in the circular letter dated the fourth day of April 1917 addressed by the Manager of this Bank to the shareholders and hereby authorise the directors of this Bank to carry the said scheme into effect with such, if any, modifications in the terms of the said scheme as the directors may think proper or suitable.

That the capital of the company be increased by the creation of 2,000 additional shares of Rs. 100 each of which 15,000 of such shares shall be called 'preference shares' and shall rank for dividend and repayment of capital 'pari passu' with the existing preference shares of the company and shall confer on the holders thereof the same rights and privileges and be subject to the same restrictions in all respects as the said existing preference shares and the remaining 5,000 of which additional shares of Rs. 100 each shall be ordinary shares ranking in all respects 'pari passu' with the existing ordinary shares of the company.

With a vote of thanks to the chair the meeting terminated.

BOMBAY.

Mr. Gandhi in N. Behar. Criticism by "Bombay Chronicle."

BOMBAY, April 20.

Commenting on the order served on Mr. Gandhi, the "Bombay Chronicle" says that the order from every point of view seems absolutely without justification and it believes that the Government of India, whatever the Behar Government may think, will not allow the action of the Champaran official to stand unrebuked.

Poona Exemption Tribunal. Second Day.

POONA, April 20.

The Tribunal for hearing applications for exemption under the Indian Defence Force Act sat again to-day in the Collector's Office, Poona. There were present Mr. C. Willis, I. C. S., President, Lieutenant-Colonel P. N. Leslie, Cantonment Magistrate and Mr. J. N. Scott, Lieutenant-Colonel Walker, Commanding the Poona Rifles, Lieutenant Kearsey, Adjutant of the Corps and Staff Captain Graham-Smith also attended to assist in the deliberations.

Among the chief applications dealt with to-day were those of the Controller of Military Accounts, Poona, and the Secretary to the Government, Judicial Department, Bombay. The former applied for exemption on behalf of 65 men, employed in the local Military Accounts Offices, and the latter in respect of four Government employees. The Controller of Military Accounts pointed out that if these 65 men were to go on active service, the work of his office would be seriously interfered with. The Government of India did not want men exempted from local service and the tribunal postponed further consideration pending reference to the military authorities.

In regard to the Judicial Secretary's application it was decided to provisionally place Mr. Alfred Collins aged 41, Bailiff to the Small Causes Court, Poona, in the local reserve and Messrs. J. R. Collins, A. J. Cole and G. Rozario, Clerks in the C. I. D. in local active.

Mr. Collin Mather, Proprietor, Mather and Company, Chemists and General Merchants, who asked for exemption on the ground that he was the only European in charge of his business, was referred to the Selection Committee as the Tribunal had no power to exempt him.

The Rev. Charles Reeve, Poona, Indian Village Mission, asked that the case of Mr. Liptrott, one of his assistants at Nuarapur, might be revised, as Nuarapur is 25 miles from Poona. The Tribunal informed Rev. Reeve that the Military authorities would provide Mr. Liptrott with facilities for completing his training. In regard to Mr. J. W. Stothert of the same mission, who was said to be deformed and a cripple, Rev. Reeve was furnished with a form authorizing Mr. Stothert to be medically examined by the Civil Surgeon at Mahabaleshwar.

The application by Burjorjee Dossabhoj, who was a student in the Engineering College, Poona, was refused as it furnished no grounds for total exemption. The case was referred to the Selection Committee.

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, April 20.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 14,09,15,900. The details are as under:—

	RS.	AS.	PS.
Bombay	6,03,34,000	0	0
Bengal	4,55,04,700	0	0
The Punjab	1,01,52,900	0	0

The United Provinces	92,36,100	0	0
Burma	47,32,600	0	0
Madras	38,21,700	0	0
Minor Administrations	32,96,600	0	0
The Central Provinces	21,05,900	0	0
Bihar and Orissa	14,62,500	0	0
Assam	2,66,900	0	0

BENGAL EXEMPTION TRIBUNAL. Yesterday's Decisions.

CALCUTTA, April 20.

The Exemption Tribunal to-day disposed of 102 applications. Fifteen applications were withdrawn. The first matter that was considered was that of the Hon'ble Mr. E. H. Bray of Messrs. Gillanders, Arbuthnot and Company on behalf of 14 assistants of the firm. It was mentioned that, prior to the war, there were 23 assistants in the firm, out of whom 7 had gone to the war and 4 had been transferred. The staff had been reduced by 34 per cent. Out of 17 applications from this firm one was granted absolute exemption, 7 withdrawn and the rest granted general exemption.

The application of Messrs. Begg, Dunlop and Company on behalf of their partners and assistants was next considered. It was mentioned that since the war the firm had been working with 50 per cent of the staff away. One member had been killed at the front, another had been reported as wounded and missing, believed to be killed, and a third had done two years' service in East Africa.

The applications of Messrs. Tosh Pickford Milne and Lamb were withdrawn. Messrs. Wood and Greig were granted absolute exemption and Messrs. Antrobus and Sword were exempted from general service, but to be liable for local service.

Rev. Mr. W. S. Urquhart, Principal of the Scottish Churches College, applied for total exemption for Mr. E. E. Cameron, Professor of English at the College. It was urged that if Mr. Cameron was to leave it would very seriously interfere with the work of the institution. He was exempted from general service on condition that he performs general service training in Calcutta.

The Tribunal considered next the application of Sir W. Warren, on behalf of a number of assistants of the Bank of Bengal. It was mentioned that the full staff of the Bank amounted to 94. Out of this number 28 had left, most of whom had entered military service. At present no leave was granted except on medical certificate. Mr. R. M. Sterndale, one of the assistants, had returned wounded from the front. Twenty-four were granted exemption from general service and 4 granted absolute exemption. Mrs. Loving, on behalf of her brother, Mr. A. C. Crump, applied for total exemption as he was both deaf and dumb. He was granted total exemption.

BURMA.

Bank of Rangoon Ltd. Its Sale to Alliance Bank Simla.

RANGOON, April 20.

Notice of extraordinary general meetings of the Bank of Rangoon Limited, to be held on the 26th July and the 16th August have been issued to the shareholders to approve and confirm the provisional agreements made with the Directors of the Alliance Bank of Simla Limited, for sale to that Bank of the whole of the Bank of Rangoon's 64,000 shares of Rs. 25 each fully paid. The purchase price to be paid on the 1st December will be in cash and the balance in 6 per cent preference shares of the Alliance Bank, Simla fractional certificates being issued if necessary. The price fixed for the 6 per cent preference shares is the market value of the shares, namely, Rs. 105 on the date of provisional agreement. The market price of the Bank shares, of Rs. 25 each, was at that time Rs. 17-6-0. Mr. P. A. Churchward, the present Manager, will be the Manager of the local board of Directors to be appointed shortly. The proposed absorption from the 1st December should be advantageous to the Province as it would bring additional capital into Burma.

UNITED PROVINCES

Lucknow Exemption Tribunal.

LUCKNOW, April 20.

It is understood that the Lucknow Exemption Tribunal will meet on the 28 instant.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

Enveloping of Brimont.

Safety of Rheims.

LONDON, April 20.

The latest French communiqués show that the French have extinguished the salient south-west of Loen. The conquered plateau, and from Jouy to Aizy, its highest points, have commanding observation over Chemin des Dames and the great road running from Laffaux in the west to Craonne in the east. The country from the road slopes downward to Loen, the citadel of which rises abruptly 500 from the plain. West of Loen is the powerful fort, Laniacourt, protecting the outlet from the huge obstacle of St. Gobain Forest. As there have been no recent reports of fighting at Coucy and other points front on St. Gobain, it would appear that the French are engaged in a movement between Laffaux and Craonne designed to turn St Gobain. Fighting is again general on the whole front from Soissons to Auberive, east of Rheims. Progress at Bermericourt marks a further stage in the envelopment of Brimont, which is south of Bermericourt and north of Coucy, while the conquest of dominating positions in the broken Moronvillers country, regarded by the French themselves as impregnable, not merely deprives the Germans of the most important observation points, but threatens the forts overlooking Rheims from the east.

LONDON, April 20.
Sir Douglas Haig this afternoon reports:—We gained ground last night in the neighbourhood of Villers Guislain.

LONDON, April 20.

The German papers, in their comments on the battle while professing that the Allies not attained the great objectives ascribed to them by the German communiqué explain to their readers that Hindenburg's policy of evacuation of front positions is the only remedy against the Anglo-French enormous superiority in men and materials, especially railways and guns, and they rely on Hindenburg's boasted strategic reserve to gain a victory. However, the extraordinary rapidity of the Allied advance has clearly disarranged enemy plans, and the appearance of many new German divisions and the crowding of his first line trenches indicate that the reserve is already being used up.

LONDON, April 21.

Press Bureau announces that no person over fifteen years of age will be permitted to land in India without a valid passport issued or vided by a competent British authority. This does not apply to members of British naval and military forces or to crews of overseas vessels.

LONDON, April 21.

Telegram to "Times" from Shanghai says:—A German Ex-minister Ex-marine formerly of Legation of Peking, was recently caught in Shanghai electric power station in suspicious circumstances and handed over to Dutch Consul-General. He was acquitted after a secret trial in German in a private German house, the German consulate officials assisting. There is much public indignation over matter and it is urgently demanded that China should resume control of German otherwise there will be endless complications.

LONDON, April 21.

It is officially announced that Boselli, Sonnino, Mr. Lloyd George and Ribot, accompanied by respective Ambassadors and military authorities, conferred St. Jean-de-Maurienne. Relations were most cordial and perfect understanding between Allies was again demonstrated.

LONDON, April 21.

ROME. It is officially announced that a squadron of enemy aeroplanes supported by submarines and destroyers attempted a reconnaissance, in force against Venice, Italian and French aircraft supported by anti-aircraft batteries counterattacked and prevented hostile machines from reaching city. Aerial fighting continued far out to sea. One enemy machine was brought down. Two of ours did not return.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

LARGEST SALE IN INDIA

SEDATIVE.

It is tested and tried by thousands of sufferers from pains and aches. No other medicine has such a wonderfully healing and soothing virtue like AMRUTANJAN. Always ready for use as a Sprain-soother.



Sold Everywhere.
Price As. 8 Per Bottle.

Apply to:—

AMRUTANJAN DEPOT.

7, THAMBU CHETTY STREET MADRAS. 109, FRERE ROAD, FORT. BOMBAY.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు

మనవి.

ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసూచిక వీటిని మూడవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున నాలోపుగ ఆవసరము లేనట్లు మాకు తెలిపిన వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి యుండినట్లు సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక న వి. పి. గ నంపెదము. కావున వి. పి. పైకమున చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక యవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నప్తమును తొలగించ ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నక్కువగ పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమున దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయకుండ ప్రార్థితులు పత్రికాధిపతి.

జాబులు

I

ఆంధ్రభాషా శ్రీవిశ్వవిద్యాలయము.

అయ్యా,

దేశభాషలలో కవిసము స్కూలు పైనలుకరకు బా లుకరు విద్య చెప్పించవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని మనము కోరుచున్నాము. విద్యావిచారణాధికారి మూడవ ఫారము వరకు దేశభాషలో విద్య చెప్పబడుచున్నదని చెప్పబడుచున్నాడు. కాని అట్లు చెప్పబడుచున్నదో లేదో మనము కనుకొన లేదు. మూడవఫారము దేశభాషలో చదువుచెప్పి దేశభాషలో నే పరీక్ష చేయ వలసిన దని డైరెక్టరువారు ఉత్తరువు జారీ చేయించినారట, గాని యేకాంశముచేతనో అట్లు జరుగకుండ నున్నది. కొన్ని స్థలములలో మొదటి ఫారము వరకు చదువు చెప్పి పరీక్ష సయితము చేయుచున్నారని వినుచున్నాను. కొన్ని స్థలములలో అదియును జరుగలేదు. అందుకు ముఖ్యకారణము అనేకమంది శిక్షకులు దేశభాషలో యావత్తు పాఠములు చెప్పలేక ఆంగ్లేయ భాషలోనే పాఠములు చెప్పబడుచున్నారట; గనుక మనము ఆంధ్ర భాషలో విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు చేయవలసియున్నది. ఆంధ్రులనిమిత్తము సొక విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడుటకు అనేక ప్రయత్నములు చేయదలచినాము. మనము పట్టుదలతో పనిచేసినయెడల ఎప్పటికయినను విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడును. ఈలోగా మనము శ్రీలక్ష్మినిమిత్తము ఒక ఆంధ్ర భాషావిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించి దానికి పుగులులు సయితము పరీక్షకు వెళ్లునట్లులు ఏర్పాటు చేసినయెడల స్వీయలో ఆంధ్రభాష వృద్ధికాగలదు. ప్రభుత్వమువారు సయితము అంగీకరించుటకు అనేకముఖ్య అంశములు కలిగియున్నవి. పాఠశాలలో చెప్పబడుచున్నపాఠములకు ఆంధ్రభాషలో లేని పుస్తకములు సమకూర్చగలము. పుగులు అవి చదివి పాఠశాలలో బోధపర్చుటకు అవకాశము కలుగును. ఇంతటి నుండి ఆంధ్ర భాష చెప్పటకు పండితులు దొరకుట కష్టమగును. పాఠశాలలో నియమింపబడు పండితులకు ఆంగ్లేయభాష రానియెడల పాఠములు చెప్పటకష్టమగుచున్నది. ఉన్నత బాలికాపాఠశాలలో చదువు బాలికలకు ఆంధ్రభాషాభ్యాసము నశించుచున్నది. కార్య పండితుని ఏర్పాటుల ప్రకారము ఆంధ్రభాషలో శ్రీలకు విశ్వవిద్యాలయము స్వీయలో వ్యాపించుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయవలసినదని ఆంధ్రులను ప్రార్థించుచున్నాను. దీనివిషయమై తగినశ్రద్ధ వహించనియెడల ఆంధ్ర భాష వృద్ధియగుటకు బదులు క్షీణించునని ఆంధ్రులు నమ్మవలెను.

బరంపురము. రంగాభట్ల గున్నయ్యశాస్త్రి.

II

ఆంధ్ర మహాజన సభ

(ప్రజలకు విజ్ఞాపన.

అయ్యా!

ఏటేట ఆంధ్రమహాసభా సమయమున సభాస్థాయి సంఘ కార్యదర్శి యొక వార్షిక నివేదికము చదువు నలవాటు గలదు. ఇదివరకు మామూలుగా స్థాయిసంఘము తరఫున

సంవత్సర మంతయు జరిపిన చర్యను యీ నివేదికము నందు కార్యదర్శి పొందుపరచుచున్నాడు. ఇట్లు తెలియబరచుట చాల నవసరమే కాని యింతిమాత్రముతో నూరకుండ నివేదికమునందు మరియొకభాగమును కూడ చేర్చవలయునని పలువురు తలంచుచున్నారు. అది యేమన, సంవత్సర మంతయు ఆంధ్రదేశమునందు జరిగిన యభివృద్ధిని సంగ్రహముగా సభ వారికి తెలుపుట. అనగా దేశభ్యుదయమునిమిత్తము క్రొత్తగా నేర్పరుపబడిన ప్రతిస్థాపనలు, గ్రంథాలయములు, రాత్రిపాఠశాలలు, పఠనమందిరములు లేక మరి యితరసంస్థలు సంవత్సర మంతయు గాని లేక అందు గొంతభాగము గాని అవి చేసిన పనియు సంగ్రహముగా సభవారికి విన్నవించుట. దీనివలన మనము చేసినపని మనకు తెలియుటయే గాక వచ్చే సంవత్సరమునకు పనిచేయ నుత్సాహము కూడ మనకు కలుగును. ఆంధ్రమహాసభ నిమిత్తము మనము ఏటేట సెలవుదేయు నేలకొలదిధనము వృథాపోవుట లేదనియు, ఆంధ్రదేశము యొక్క వివిధభాగముల నుండి సభకు వచ్చినవారు క్రొత్త యుత్సాహము రత్నవోక స్థిరముగా నిలిచి కొంతమందిచే నైనను సంవత్సర మంతయు పనిచేయుపగలుగుచున్న దనియు మనము గ్రహింపగలుగుదుము. దేశభ్యుదయము నిమిత్తము కేవలము దొరతనమువారివై నాధారపడి మనము చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుంటుంటున్నారట; గనుక ప్రజాపక్షమున నెంతవరకు పని జరుగుచున్నదో మనము తెలిసికొనుట యన సరము. రెండు మామ సంవత్సరములనుండి కార్యదర్శి నివేదికము యీ పద్ధతులమీద వ్రాయబడవలయునని మనలో పలువురు తలంచుచున్నను యిది సాగుటలేదు. మనకార్యదర్శికి గూడ ఇది సమస్తిమే యని నా నమ్మకము. ఎప్పుడో యొకప్పుడు ఈ పద్ధతి నవలంబించిన గాని క్రమముగ నది వికాసమునొంది కొలది సంవత్సరములలోపల మంచిరూపమును దాల్చినారు; గనుక యీ సంవత్సరము కొంతవరకైన నా పద్ధతిని ప్రారంభముచేయుట శుభకరముగ నుండును. ఇది జయప్రదము అగుటకు గాను కార్యదర్శికి కార్యపరులగు మన యాంధ్రసోదరులు సాయము చేయవలసియున్నది.

కడచినసంవత్సరము వైనితెలిపిన ప్రతిస్థాపనలలో నేదేని స్థాపించిన వారు దానిచరిత్రను సంగ్రహముగా వ్రాసి గుంటూరులో మహాసభ స్థాయిసంఘ కార్యదర్శిగారి కార్యాలయమునకు పంపుదురని కోరుచున్నాను. మహాసభ జూలై 1-వ తేదీని ప్రారంభము గావలసి యుండుటవలన తెలుగు దేశమున నందఱకును ఇట్లు వ్రాసిపంపుటకు తగినంత వ్యవధి లేకపోవచ్చును. ఉన్నంతలో నైనను పంపుటకు ప్రయత్నము చేయదురని ప్రార్థన. అనంతపురము, గుంటూరు, గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలయందు గడచినసంవత్సరము ఆపుడపుడు క్రొత్తగా స్థాపించబడిన ప్రతిస్థాపనల గురించి ఆంధ్ర ప్రతికలయందు ప్రకటింపబడుట చూచియున్నాము. ఇతర జిల్లాలయందు గూడ అనేక సంస్థలు స్థాపించబడి యుండవచ్చును. స్థాపించిన వారిలో ననేకులు ప్రతికలకు వాని విషయమును పంపి యుండక పోవచ్చును. ఇట్టి రాత్రిపాఠశాల నొకదానిని నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరిగ్రామమున నే నీమధ్య జూచియున్నాను. కనుక నూతన ప్రతిస్థాపనలను గడచిన సంవత్సరము ఆంధ్ర దేశము స్థాపించిన వారందరు దయయించి సాధ్యమగుంత త్వరలో గుంటూరు పురమున ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘ కార్యదర్శికి వానినిగురించి తెలియజేయవలయు నని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ విషయములను తెలుపు కార్యదర్శి వార్షిక నివేదికమునందు మన మందరము ఆంధ్రమాత నిజరూపమును సందర్శింపగలము.

నెల్లూరు ఏప్రిలు, 20.

దేవులపల్లి న్యాయశాస్త్రి.

అందమైన తుంగచాపల

విక్రయము.

(719)

అనేక రకములలో మిక్కిల మేలైన తుంగ చాపలు పలువిధములగు రంగులతో ర్పు 1-8-0 లు మొదలు ర్పు 10-0-0 ల వరకు ధరలుగలవి సిద్ధముగా యున్నవి.

ఏజెంట్లు కావలెను.

యాలకాక్షలు విదేసి పానుల పొట్టుములతో ఒక్కొక్కటి రూ 8-12-0 లు ధరలలో సిద్ధముగా నున్నవి.

మిరి నూలు, కొంతలకు టోకుచేరము నెట్టవచ్చును.

విశేషములకు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ముందురు ప్తార్పు, ముందురు, పాలఘాట్ -

Mundur Stores, Mundur, Palaghat.

పెద్ద, చిన్న, మధ్యరకముల కమ్మలు రూ. 35, 25, 30 ఒక రాయి మూడురాళ్ల బుటాపలు రూ. 10, 12½. ఒక్కరాయి అంటిబోడు రూ. 20. మూడులేక ఎనిమిదిరాళ్ల జేసరులు రూ. 6, 10. ముక్కుపుడక రూ. 30. పుష్కరకముల కన్న మెరుగుయిచ్చు ఇమిడేమక రాళ్లచే చేయబడినవి.

20 రూపాయలకు ఎక్కువ ఖరీదు ఆర్డరులకు 10 శాతములు అడ్వాన్సుగా పంపవలయును.

పి. పి. బొమ్మఖర్చు ప్రత్యేకము.

పి. ఎల్. వరదాచారి, నగలవర్తకులు,

నైదాపేట, మదరాసు.

కో. సె. హో. రి.

బాద్ షాహి స్టోప్

ఈ నూతనకేళి సంతరి ఒకతూరి ఉపయోగించుటవలన దేహమందలి యేర్పాటును యుండు శోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగాను యెలువంటి చుచ్చులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతి యు పోగొట్టుని స్టోప్ ఇది ఒకటే.

వెల ర విశ్లేలుగల పెట్టె 1-కి ర్పు 1.0-0 ని. పి. ఖర్చు 0.4-0 సోల్ ఏజంటు:—మేతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29 చైనాబాద్ రోడ్ పూలగడికి సమీపము, మద్రాస్

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యోపధములు

నేపాళదేశీకస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80.0-0
గోరోజనము, మంచిది	7-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2.0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ	0-10-0
పచ్చకర్పూరం	2.0-0
అదిపచ్చికాన లేక జాన్తు తులం 1-కి ...	3-8-0
బాలావృతము సీసా 1-కి	0-12-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6-0

అమృతాంజనం డిపో, 7, రంజు కెట్టిబిడి, మద్రాసు.

మదరాసు నస్యము (700)

మేలైన బందరాకుతో తయారు చేయబడ్డది.	
ఒకపాండులేక 18 పలములు రూ	1 0 0
ఒకసేర్కులేక 8 పలములు	0 12 0
ఒకపీతే లేక 40 పలములు	3 0 0

ఎస్. ఉల్ సెలి అండ్ కో, మదరాసు. ఈ.
S. Woolselev & Co., MADRAS. E.



NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypertæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago. U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested (669)

of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the Andhra Patrika" to the—
ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA

DO YOU USE
ORIENTAL
SOAPS
THE BEST
FOR ECONOMY
&
COMPLEXION
ORIENTAL SOAP
FACTORY:—
GOABAGAN, CALCUTTA.

కలగూరగంప.

రెండు నేత్రములతో చూచుట

ఈగ మొదలైన అల్పజంతువులకు అనేక నేత్రము లు వున్నవి. ఉత్కృష్టజంతువులకు రెండు నేత్రములకంటె అధికము లేవు. ఈ రెండును సాధారణము కలిసి ఒకే నేత్రమునలే నుపయోగపడుచుండును. దీనిని ద్వినేత్రదృష్టి యని పిలువవలెను. రెండు నేత్రములు బున్నపు యెల్ల ద్వినేత్రదృష్టి యున్నదని చెప్పవలసివచ్చును. ఒక కన్నమున రెండవదానితో చూచినను, రెండు తెచ్చియున్నను, ఒకదాని నుపయోగించునపుడు ద్వినేత్రదృష్టి లేదు. రెండింటితోను నేరుసేరుగా చూచుచు, రెండు దృష్టుల ఫలితముకలిసి ఏకవస్తువోచర మగునపుడు ఈ ద్వినేత్రదృష్టి యున్నదని చెప్పవలెను.

అందుచేతనే కొన్ని అల్పజంతువులలో రెండు నేత్రములున్నను, రెండును కలిసి పనిచేయుటకు నిర్మింపబడియుండలేదు. కన్నములకు ముందు నొకటి, వెనుక నొకటి కలవు అని నేరుసేరుగానే యుపయోగించును. అపుడు ఒకకంటె చూచునపుడు రెండవకన్ను చూడజాలదు; అనగా కంటితో చూచుటకు నో ధారణ కావలెను; అది ఒక దాని కొరకు వినియోగ పడునపుడు రెండవదాని కొరకు వినియోగపడదు ఇది ఏకనేత్రదృష్టిగాని ద్వినేత్రదృష్టిగాదు. రెండు నేత్రములు శరస్సుముందు భాగముందున్నను ఏకనేత్రదృష్టియే కావచ్చును; కుక్కదృష్టి అటువంటిది.

మనుషులలో ముఖముగా ద్వినేత్రదృష్టి కలదు. కొందరు మాత్రము ఒక కంటితోను చూడవలె! వారిరెండవకన్ను అటుఇటు చూచుచుండునాని రెండు కలిసి పనిచేయవలె. ఆ రెండవకంటికి గోచరమైన పదార్థములు మనస్సునకు చేరవు. అది పనిచేయనట్లే. దీనినిపట్టి మనుషులలో ఈ ద్వినేత్రదృష్టి పరిణామములో (చాలదరివిలావచ్చి యుండునని శాస్త్రజ్ఞులు ఊహజేయుచున్నారు.) అందుచేతనే యేమాత్రమును భేదములేని రెండు నేత్రములు గలవారు చాల అరుదని నేత్రవైద్యులు చెప్పుచున్నారు. భేదములన్నియులైనను రెండింటి ప్రతిబింబము లూకేతిరున నుండజాలవు; అప్పుడు రెండును కలిసి యొకటి కానేరవు. ఈ భేదములే కంటిజబ్బులకు కారణము. కొందరి తలనొప్పి కంటికోగమువలన కలుగునది; దాని కినివారణ కంటిభేదములను తీసివేయుటకు సులోచనముల నుపయోగించుట లేదా ఏకనేత్రదృష్టి కలవాటుపడుట. కాని రెండవమాగ్ధము మంచిది కాదు.

పక్షుల రంగులు.

పెన్నుగల జంతువులలో అడవి మొగడి సాధారణముగా ఒకేరంగు గలిగి యుండును. ఈ సిద్ధాంతమునకు అపవాదములు చేవలలోను, పాలిచ్చ జంతువులలోను కనబడును; ముఖ్యముగా పక్షులలో అధికముగ కనబడును. మగ పిట్టల రంగు గాఢముగ నుండును; గ్రద్దలు డేగలు కోయిలలు, జిట్టలు, పావురములు, తిట్టిరిపిట్టలు, ఉల్లంకిపిట్టలు; ఈ మొదలైన వాటిలో చుగవాటి రంగు గాఢముగా నుండును. వర్షములో భేదములు వివిధములు; ఉష్ణ దేశములో నధికములు; గాలిలో విశేషముగ పరుగెత్తు చుండునని, కివకివ మనునవి, ఉమ్మరునవి. అడునవి మంచి యుదాహరణములు. ఈ తెగల అడపిట్టల రంగులు వెడవెడ లాడుచుండును.

ఇట్టి ఆదే మగపిట్టలకు గల వర్ణభేదము వాస్తవముగా చిత్రము గాదు; వాటి వ్యాపారములను బట్టియే నిర్ణయింపగలము. అడపిట్టలపని సంతతిని కనిపెంచుట; పిల్లలను పోషవలసిన పని వాటికి గలదు. అట్టి స్థితిలో సుకేవోట కొంత సేపు ఉండవలసి యుండును; శత్రుపక్షులు సులభముగ కనిపెట్టగలవు. వాటి రంగులు గాఢముగ నున్నయెడల శత్రువుల కంటె సులభముగ పడును.

ఇట్లుపాదించునపుడు బాధించుచుదాహరణ మొకటి యున్నది. కొన్ని జాతులలో అడపిట్టలు చుగవాటి కే మాత్రమును తీసిపోవు. కాని యిట్టివి భూమిలోనో, చీకటిగా నుండు ఛెట్లవైలో దృష్టమైన గూళ్ళలోనో పిల్లలను పెంచు అలవాటు గలవి. లేదా విశేష దృష్టముగా నుండు గూండ్లను కన్నుపెట్టె యుండును. ఆ గూండుమాత్రము శత్రువులకు గాదావా యను సందేహమునకు ఉద్ధరము ఆ గూళ్ళ కట్టుపిట్టలే; అంతయేగాక ఆ గూళ్ళకు ముక్కలు ముక్కలుగా చిల్లు ప్రసక్తియించునపుడు పక్షులసంఘ మంతయు నొకేమాదుగ వెదిక్కి శత్రువును పొందోలును. మరియొకరకము పక్షులు గలవు; అవి స్వతంత్రముగానే మెదిల్చేవ్యభావము, శక్తిగలవి కాబట్టి వాటికే మరియొకవిధమైన రక్షణసాధన సుపరము కా లేదని యూహింపవచ్చును.

సూర్యునియందలి శక్తి నుపయోగించుట.

ఇప్పుడు సూర్యునియొక్క అపరిమితమైన ఉష్ణశక్తి కృతగా పోవుచున్నది. ఒక ట్రేఫ్లింగ్ లేచి ఆశక్తిని నిగోధింప గలిగిన, దానివలన సంపాదించబడు శక్తి యంత్రశాలలను నడుపుటకును, ట్రాన్స్ మెయిలగుబండ్లను నడుపుటకును, ఇండ్లలో కిపములకును, ఇంకెన్నో యంత్ర వ్యాపారములకు పయోగపడును.

ఇప్పుడు విస్తృతమైయున్న సూర్య కిరణములను సంతోచింప గలిగినయెడల ఈ సూర్యశక్తి ఇముడ్పబడును. సులోచనములవంటి లెన్స్ లనబడు వాటిని ఇంకొకర కుపయోగింపవచ్చునని అందరకు తెలిసిన విషయమే కాని సూర్యశక్తిని నిగోధించుట ఇంతమాత్రమున సాధింపబడలేదు.

ఈ విషయమై అమెరికా గవర్న మెంటువారు పరిశోధనలను జేయించుచున్నారు. ఆశక్తిని గణించుటెట్లా తెలిసి నది. ఏకోజున, యెంతశక్తి దొరకునో లెక్క వేయుచున్నారు. ఇక వీనిని బట్టి యంత్రశాల నిర్మింపవలసి యున్నదట. ఇంతవరకు కనిపెట్టగలిగిన శాస్త్రజ్ఞు లింతటితో విరమించెదగా? కాదు. నేల బాగులేని దేశమును, సూర్యశక్తి స్ఫుటముగా నుండు దేశమును దీనిని లెస్సగా పరిశీలించవలసి యున్నది గదా.

సూర్యునియందలి నుచ్చలు.

ఈమధ్యను అనగా ఈసం॥ మార్చి ఆఖరువారములో కనబడిన సూర్యునియందలి మచ్చలు ఇదివరకు కనబడిన మచ్చలలో కల్ల పెద్దవి. 40 లక్షల చదరపుమైళ్ల పరిమితి గలిగినవి కనబడినవి. ఈమచ్చలగురించి స్పష్టమైన వృత్తాంతము తెలియదు. సూర్యగ్రహతలము ఆవిరి స్థితిలోనున్న వస్తువుల మేఘముల సముదాయము. ఆ మేఘముల మధ్యను కలుగు స్థలమే యీమచ్చలు. ఈమచ్చలలోనుండు ఉష్ణము చుట్టుప్రక్కల నుండుదానికంటె తక్కువ. అంతేగాక తలమందుకంటె గ్రహమధ్యను వేడిమి అధికము. సూర్యగ్రహము భూమికంటె పలచన అనగా ఒకేపరిచయగల భాగములను రెండింటినుండియు తీసి తుంచినయెడల భూభాగము బరువుగానుండును.

ఈమచ్చలు తలమందు కనబడినను గ్రహమునందలి తటస్థించు మార్పుల సూచన లని శాస్త్రజ్ఞులు ఊహజేసిన్నారు. భూమి చల్లపడినట్లు సూర్యుడు చల్లపడుచున్నాడు. ఇప్పుడు మరుగుచున్న లోహముల స్థితివంటి స్థితిలోనున్నాడు. ఈచల్లపడుచుండు నపుడు ఆవిరి మేఘముల పరిమితి తగ్గిపోవును. అప్పుడు రెండు మేఘముల మధ్యను సంభవించు సందులు ఈ మచ్చలు. ఇట్టిసందులు సూర్యుడు కలత జెందునపుడు సంభవించును. 1913 సం॥ములో సూర్యునియందు కలతలులేవు. 1914 సం॥ములో కలత లారంభమయినవి.

ఈకలతలు మన భూమియందు సంభవించు తుపానులతో పోల్చుచున్నను, సూర్యునియందు తుపానులు కలుగునపుడు ఈమచ్చలు కనబడును. ఈసూర్యుని తుపానుల వేగము అద్భుతము. సెకండునకు 100,120 మైళ్ళ వేగ ముండును. ఆ రంభములో చిన్న రెండు చుక్కలవలె నుండి, దినమునకు 8000 మైళ్ళ చొప్పున విడబడుచుండును. ఆమధ్యను చిన్నవి కనబడును. ఈమచ్చలప్రభావము భూమిచేరుటకు 24 గంటలు పట్టును. సూర్యుని వెలుతురు చేరుటకు 8 మినిట్లు పట్టును. వీటినుండి ఒక విధమైన విద్యుచ్ఛక్తి బయలుదేరి భూమిని తాకును; వెలుతురు వేడిమి సూర్యతలము నంతనుండియు బయలుపెడలును, భూమినంతటిని తాకును. ఈమచ్చలప్రభావ మట్లుగాదు. సూర్యభాగము నొకదానినుండి బయలుదేరి భూభాగము నొకదానిని తాకును. అప్పుడు భూగత విద్యుచ్ఛక్తిని మార్చును.

ఈమచ్చలకును, మన మనుభవించు తుపానులు, వర్షము లేమి, తామములు, తీక్షణ వైపరీత్యములు మొదలైన వాటికిని సంబంధ మున్నదని ఊహజేసిన్నారు. దాని నింకను పరిశీలించి స్పష్టపరుపవలసి యున్నది.

రక్తప్రసారము.

రక్తప్రసారము విశేష మైనప్పుడు రోగిశరీరములోనికి మరియొకరి రక్తమును ప్రవేశ పెట్టుట శత్రువిద్యలో నొక విధమైన నివారణ. రక్తము గాలిని సోకగానే గడ్డకట్టుచుండుటచేత శరీరమునుండి శరీరములోనికి గాలి సోకకుండ ప్రవేశ పెట్టుచుండవలసి యుండెను. దీనివలన రక్తమిచ్చువానికి బాధ తీరముగా నుండెడిది. గాలిసోకినను రక్తము గడ్డకట్టు వక్కురలేకుండనుచుట కొకపదార్థము కనిపెట్టినారు. రక్తములో సుకపదార్థము కలిపిన రక్తము నిలిచియుండును; దానినప్పుడు పిచికారీ చేయవచ్చును.

దగ్గువలనకలుగు నష్టము.

పావుగంట కొకమారు చొప్పున పదిగంటలు దగ్గనయెడల 250కొలతల(Units) శరీరమందలి వేడిమి చొప్పున కనిపెట్టినారు. అనగా 3 గుడ్ల 2 గలాసులపాలువలన కలుగవలసిన శక్తి పోవునట. సాధారణమైనపుడు సెకండుకు (నిమిషములో 60 వ వంతు) 4 అడుగుల పరిమితిలోనుండు గాలి చొప్పున ఊపిరితిత్తులనుండి గాలిపోవుచుండును. దగ్గనపుడు 300 అడుగుల వేగమున గాలిపోవుచుండును. ఈనష్టమునకు దగ్గన ఆహారమును అతిగించుకొనలేని స్థితిలో శరీర ముండుటచేత, ఈనష్టము మరింత అధికముగ హానికరము. జ॥ పా॥

బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీ

ప్రకటన. (761)

1917-18 సంవత్సరములకు పట్టికువర్క్కును అనగా రోడ్లు, ఇండ్లు డ్రైయిను కాలువలు మొదలయిన మ్యూనిసిపల్ పనులు కల్లగ్రామపుచ్చుకొన దలచుకొన్నవారు ఈనెల 27 న తేది సాయం కాలము 5 ఘంటలలోగా బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ చైరుమన్ గారి ఆఫీసులో సీలుచేసిన టెండర్లు దాఖలు చేసికొనవలసివచ్చి, ప్రతి టెండరులోను రూ- 1000, లు ధరావతు దాఖలు చేయవలెను. అన్ని టెండర్లు పైసలు అయిన పిదప వప్పుకోబడని టెండర్లు తాలూకా సొమ్ము తిరిగి యిచ్చి వేయబడును, పెడ్యూలురేట్లు వచ్చేరా సంజాయిషీ మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో అడిగి తెలిసికొనవచ్చును. బప్పుకోబడిన టెండరు తాలూకా సొమ్ము లెక్కలు అడిటరుగారి తనిఖీ అయిన పిదప తిరిగి యివ్వబడును.

17-4-71 } ద॥ డి. వి. హనుమంతరావు
చైరుమన్, యం॥ సి. బెజవాడ.

ప్రాఫసరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

Table with 3 columns: Date, Event, and Location. Rows include dates from 21-4-17 to 16-5-17 and events like 'దినములు', 'బాపట్ల', 'బెజవాడ', 'బండరు', 'గుడివాడ', 'గుంటూరు', 'తెనాలి', 'ఏలూరు', 'రాజమహేంద్రవరం', 'అనులాపురం', 'రాజోలు', 'నరసాపురం', 'పాలుకొలు', 'భీమవరం', 'తణుకు', 'అత్తిలి', 'వెంటపాడు'.

హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు.



దీనియందు సంచీవి తుల్యములగు వస్తువులు చేరియున్నవి. చెల్లిసంబంధముగు పుండ్లు, దురద, గజ్జి, పొడలు, మొదలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా బాగుగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునుపును, నాణేమును యిచ్చును అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిల్లవై మా హనుమాన్ గుర్తు బాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

ఎస్. రంగనాథం శైలి అండు బ్రదర్సు, మదరాసు.

పోయిలైవ్

ఎండకు అగ్నికి గాలికి చెడకుండునట్లు ఆస్పృహనుతోను నిమెంటుతోను బాగా నొక్కి చేయబడిన యింటికప్పు.

తుత్తునాగము పూత పూయబడిన ఇసుకరేకు కన్నను దేళియు కప్పుపెంకుల కన్నను చాలకాల ముండునది. ప్రత్యేకముగా హిందువుల యిండ్లకొరకు, హిందూ దేశము నిమిత్తమై తయారు చేయబడిన కప్పు.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు సోలు ఏజెంట్లు:—

ది సాత్ ఇండియన్ ఎక్స్ పోర్ట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలుపెట్టె నెం. 37 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరస్థానమునండియును కాకినాడనుండియును విషయములను తెలియగోరువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాయవలయును:—

ఎన్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్

వి శా ఖ పట్టణము.

661

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

ఆశుభభృత్య రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటమునంటి మంగు. మరుపులను, మచ్చలను గడమాలలను శుభ్రము, ప్రాణకోపలను అన్ని నిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోషధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 15 బోజాలవర కుండుటకు 4 బోన్సుల బుడ్డిలలో అమ్ముబడును.

ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర నర్మకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

తయరచినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస.

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.

వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు.

అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నుచయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పల్లికు వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామోజుక్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

నిజంట్లు కావలెను.

ప్రతి గ్రామములోను మా శ్రేష్ఠమైన డోడవట్టులు అరగజ, నుగంధవక్రపాడి, బిళ్ళలు, గంధమాన్దము, అత్తర్, పిన్నతైలములు, వాసన నూనెలు మొదలయినవి ప్రచురించుటకు ధారాళమయిన కమిషన్ ఇవ్వబడును.

Full Sample Box Rupees 5-0-0.

ది ఆంగ్లో యిండియన్ ప్రెస్సింగు కంపెనీ,

చామరాజుపేట, వెంగురూరు పిటి.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ పిటి.

కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయిచేతురు. ఒక సారి ఆగ్రదుచ్చిచూచినచో తమ కే తెలియగలను.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడీప ముఖ - బొమ్మలకాళ్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.

వెల 0-4-0 మాత్రమే పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక ప్రెస్, 6, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదమైనమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టింది? కలశేదము శల కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లెట్లుమాతే? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నిమో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియు వువి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై మంచుబిచ్చిప్రాయము నిచ్చి యున్నారు. శైలి మిగుల సులభము. 900 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర మున్నది వెల 5-0-0 కర్పణలు వేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. మంచికాగితములవై అచ్చు, కాలికొబ్రెండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టాఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి కేమాదిశర్మ,

తెలుగు పండితుడు.

మనిసిపల్ హాస్టాలు, కడప.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటము లున్నవి.

బాలకాండము అట్టలెండు 1-0-0 క్యాబినో 1-4-0

అయోధ్యాకాండము 1-వ భా... 1-0-0 ,, 1-4-0

,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0

ఆరణ్యకాండము ... 1-4-0 ,, 1-8-0

కిష్కింధాకాండము ... 1-0-0 ,, 1-4-0

సుందరకాండము ... 1-8-0 ,, 1-12-0

యుద్ధకాండము 1-వ భాగము ... 1-0-0 ,, 1-4-0

,, 2-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0

,, 3-వ ,, ... 1-0-0 ,, 1-4-0

సంపూర్ణము 8 సంపుటములు.

బాల, అయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 3-8-0

ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు-1 సంపుటము 4-8-0

యుద్ధకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము 8-8-0

తైలరియడిషన్ - 80 పాఠ్యకాగితములవై మంచి

అచ్చు, మేలైన కాలికొబ్రెండు, బాల, అయోధ్యా

ధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము } 5-0-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డు కో,

(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాసా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైఖ చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టాఖర్చు 212, మద్రాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.
క రో లా.

వానకల, ఏరుచిలేడు, పశుదాహము, పులితేపుకాని, భేనులు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము X అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.

1 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జ రు గా రి
లిసరు టానిక్.

వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంబంధించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడన కార్జమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది. సీసా వెల రు. 1-8-0.

కు ల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమిలము నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ఘ లి త ము శాశ్వతము. ఈ సొల్యూషన్ పై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

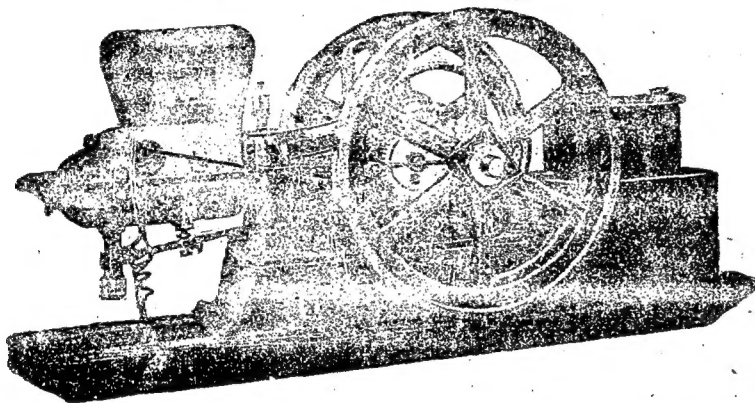
W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరు సుదాహరించ గోరెదము

368

"ఆమె కో" యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడువబడును.



ఈ యంత్రము నడపుటను నీపిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయింపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేర్టీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నాసావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలడు.

వెల అతిసులభము, కనిచేయించుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6 బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మా వద్ద స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా క్లబ్బు వ్రాయుడు.

డబ్ల్యు. లింగం రెడ్డి, లింగిరెడ్డి, బంజనీలింగం డిపార్ట్ మెంటు
పోస్టుబాగు నెం. 63 మదరాసు

327

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతో నీసా 1-కి 0-8-0



తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. నాయువు పోట్ల పోగొట్టును సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదగినది. వనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు తయారుచేయబడు చుండును. అమృతాంజనము డి.సో. బొంబాయి, ఆండ్ నుదరాసు

కుం కు మ పు వ్వు

పువ్వు



పువ్వు

వ్యవస్థాపకుని నిర్ణయము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్ డెన్సు మొదలగువని ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నాగయణ అండు కంపెని.
(58) 21. మామగంటి, బొంబాయి.

తేలుమందు వెల సీసా 1-కి 0-8-0
కుట్టినవోట కొంచెము నుంచుపోసిన బాధ మాయమగును.

1 బాధ సరముల వెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినవోటును బాధ పొదవటముల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ధ్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.



అమృతాంజనం డి.సో. బొంబాయి, ఆండ్ నుదరాసు.

పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

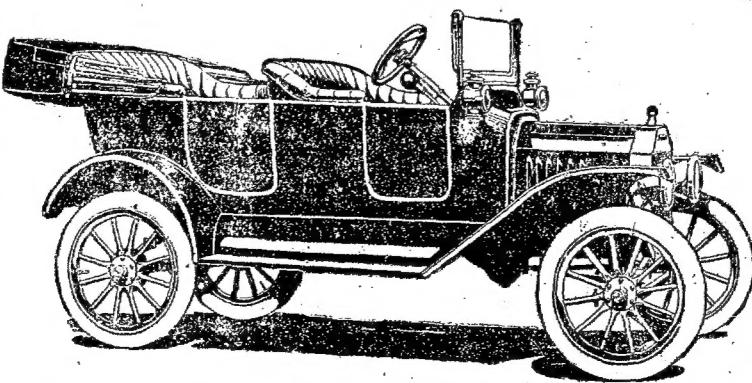
(572)

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రు. 3500

హెడ్లక్లష్టు, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైట్లవ్యవస్థ, స్పియింగ్ కొమ్ము, గాలితెర, స్టీమ్ చక్రము, మైరును ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

ఫోర్టుకారును కొనదు; ఏలనన, ఎవరికై కూ ఎచ్చటనున్నను, స్థితియందున్నను దక్కగ పనిచేయును. ప్రశస్తములగు సామానాలతో మోటారు కారుల తయారు చేయుటలో కేంద్రాంధ్ర పనివారిడచే తయారుచేయబడినది. అది మిక్కిలి దిట్టమయినది. తేలిక కనుక దానివలన వ్యయములు తక్కువలో తక్కువయ్యెను.

అయ్యది మిక్కిలి ప్రశస్తములయిన సామానాలతో చేయబడినది. వెనాడియం ఉక్కు ఇంజనును, పరీక్ష, ఫోర్టుమార్గము, మిగుల



ప్రపంచమునంతటను పనిచేయుచు స్వంతదారులకు సంతోషముగలిగించు మోటారుకారు ఇదియే. ఏదేశమున ప్రయాణము చేసినను చేయుదురుగాక ఫోర్టు కొనుడు. ఇప్పుడే కొనుడు. స్టీమ్ చక్రము మైరుతో సహా రు. 3500 పెద్ద స్టీమరు మోటారు కారులతో ఇప్పుడే వచ్చినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే అర్ధరు వ్రాయించుకొను శక్తున్న ఆకాభింకము కలుగగలదు. వ్రాయనప్పుడు ఈ పత్రిక చేరు నుదహరించుడు.

Oakes & Co., Ltd, Madras.

ఓక్స్ అండు కంపెని లిమిటెడ్, మదరాసు.